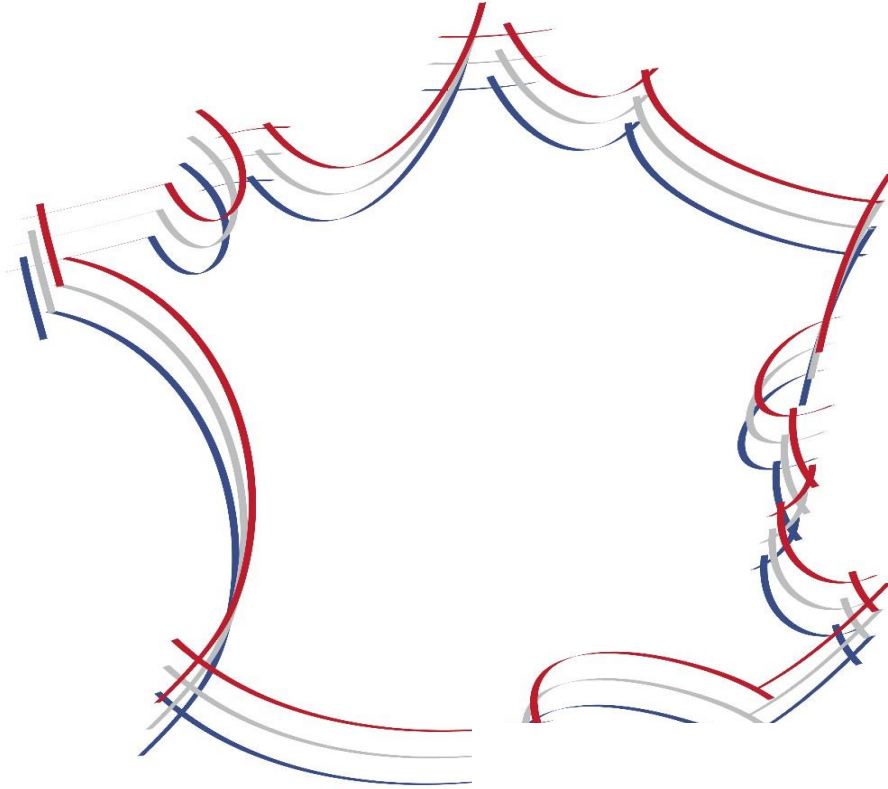

**MINISTÈRE
DE L'INTÉRIEUR**

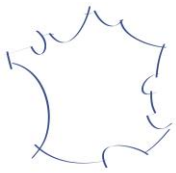
*Liberté
Égalité
Fraternité*

MINISTÈRE DE L'INTÉRIEUR
Direction générale des étrangers en
France

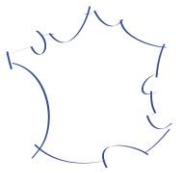
**Buku ya
ya Mayebisi
mpo na Mosengi
Ngunda na
France**

gDA^{septembre2020}

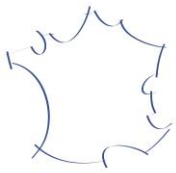

NA BOKUSE

1. Ba lolenge ya bobateli	4
1.1. Statut ya kirefugie.	4
1.2. Bobateli lolenge ya protection subsidiaire.	4
2. Boyingeli na litindo mpe boyambi ya bosengi ngunda	5
2.1. Boyambi ya yambo ya basengi ngunda.	Erreur ! Signet non défini.
2.2. Boyambi ya ngunda na biro ya boyambi basengi ngunda (<i>guichet unique</i>).	6
2.2.1. Eteni ya yambo : boyambi ya bosengi na yo ya ngunda na préfecture.	6
■ Koyeba mboka nini ezali na mokumba ya kotala makambo na yo ya ngunda.	6
■ Boyebi litindo ya botal bosengi na yo ya ngunda.	7
■ Kopona lokota oyo okosolola na OFPRA.	8
■ Bopesi mokanda elakisi bosengi ya ngunda (<i>attestation de demande d'asile</i>).	9
■ Likoki ya kosenga mikanda ya kofanda na poto na ba ntina misusu na ngunda.	10
2.2.2. Eteni ya mibale : koyeba ba mposa ya moto pe bibongeseli ya bosungi na OFII.	10
■ Koyeba ba mposa ya moto na moto na basali ya guichet unique.	10
■ Bokaneli ya bosungi.	11
2.3. Bosungi na bolandeli makambo nsima ya koleka na guichet unique.	11
3. Lolenge ya bososoli bosengi ya ngunda	12
3.1. Bososoli kindoki na Biro etalaka makambo ya ngunda (OFPRA).	12
■ Kobakisa makambo basengi na formulaire ya OFPRA.	12
■ Kotinda dossier na OFPRA.	12
■ Mokanda oyo elakaisi boyambi kindoki na yo na OFPRA.	13
■ Bososoli makambo na yo na lolenge ey'emesani to na lolenge ya nokinoki.	13
■ Lisolo na OFPRA.	14
■ Botali ya bokolongono ya nzoto.	15
■ Motindo ya OFPRA.	15
■ Recours mpo na koboya motindo ya OFPRA.	16
■ Bosukisi likoki ya kofanda seko nsima ya boyambi motindo ya OFPRA.	17
3.2. Bososoli kindoki na Libanda lia bosambi makambo ya ngunda (CNDA).	17
■ Elaka mpo na kosala recours.	17
■ Lisalisi ya molobeli (<i>avocat</i>).	18
■ Recours.	18
■ Mokanda elakisi boyambi ya recours.	19
■ Bopemisi motindo ya bobengani yo na mboka na ntango ya recours.	20
■ Kosambisa makambo na CNDA.	21
■ Motindo ya CNDA.	22
■ Nsuka ya likoki ya kofanda seko nsima ya motindo ya CNDA.	22
3.3. Kofungola bosengi ya ngunda oyo basukisaki.	23
3.4. Kosenga lisusu ngunda.	23
4. Bosungi epesamaka na mosengi ngunda mpe makoki na ye	25
4.1. Esika ya kofanda mpo na mosengi ngunda.	25
■ Bisika oyo ba ndako ezali.	25
■ Kotinda moto esika ndako ezali.	26
■ Kokota mpe kobima na ndako.	26
4.2. Mbongo ya lisalisi mpo na mosengi ngunda (ADA).	26

■ Makambo oyo esengami mpo na kozwa yango	27
■ Ndenge ya kosenga lisalisi.	27
■ Motuya ya mbongo.	27
■ Bosopeli mbongo.....	28
■ Recours.....	28
4.3. Kotanga kelasi.....	29
4.4. Makoki ya komisalisa nzoto.....	29
■ Wapi kokende kosalisa nzoto ?	29
■ Lolenge nini kozwa lisalisi ya leta mpo na kosalisa nzoto ?.....	30
4.5. Makoki ya kosala mosala.....	32
5. Makambo nini ekoleka nsima ya koboya bosengi ya ngunda na oyo etali likoki ya kofanda seko na mboka oyo	32
5.1. Motindo ya OFPRA to ya CNDA ya koboya ngunda.	32
■ Nsuka ya likoki ya kofanda seko na mboka nsima ya boyambi motindo ya OFPRA.	32
■ Nsuka ya likoki ya kofanda seko na mboka nsima ya botangi to boyambi motindo ya CNDA.	34
5.2. Lisalisi mpo na kozonga na mboka na yo.....	35
5.3. Bozongi mboka na makasi.	36
6. Makoki ya bato bazwi bobateli.....	37
6.1. Kofanda na France.	37
6.2. Kofanda na libota.....	37
■ Makoki ya kofanda na mboka mpo na libota na yo.....	37
■ Makoki ya bosangani esika moko na libota.....	38
6.3. Bofandi malamumu na bato mosusu na botosi mibeko ya mboka.....	39
■ Kotya loboko na mokanda ya boyokani na Biro etalaka makambo ya bapaya (OFII) mpo na bofandi malamumu na bato	39
6.4. Makoki mpo na kobatelama.	39
■ Makoki ya kozwa esika ya kofanda.....	39
■ Makoki ya kosala mosala.....	39
■ Makoki ya komisalisa nzoto.....	40
■ Mbongo ya lisalisi mpo na bato mpe mabota.....	40
6.5. Kokende mobembo na mboka mopaya.....	41
6.6. Bokomi moto wa ekolo France.	42
6.7. Nsuka ya bobateli.	42
EBAKISELI : bisika wapi kokende	44
1. Na etando ya France	44
■ Ba biro ya minene.....	44
■ Mangomba ya molongo mobimba	44
■ Mangomba	44
2. Bisika ya pembeni	45
■ Bisika ya kosenga (<i>Guichets uniques</i>)	45
■ Préfectures	46
■ Ba biro ya botali makambo ya bapaya (OFII).....	49

1. Ba lolenge ya bobateli

Tango ozali kosenga ngunda pe bososoli makambo na yo ezali na mokumba ya France, bayangeli oyo ba pesaka bobatéli na Biro etalaka makambo ya ngunda (OFPRA), nde batu ba kososola bosengi na yo, na bokengeli ya libanda lia bosambi makambo ya ngunda (CNDA).

Nsima ya bososoli bosengi ya ngunda, bayangeli ya bobatéli bakoki kopesa yo bobateli na ntina ya ngunda : bakoki kondimela yo lolenge ya kirefugie, to kopesa yo bobateli ey'ebengami *protection subsidiaire*.

1.1. Statut ya kirefugie.

Bakoki kopesa yo bobatéli lolenge ya kiréfugié na ba ntina misato :

- Engébéné na **convention ya Genève** ya le 28 juillet 1951 po na statut ya kirefugie. Bobateli lolenge ya kiréfugié épésami « *na moto nyonso azali (...) kobanga solo mitungisi po na poso na yé ya nzoto, kosambéla na yé, ekolo na yé, lozali na ye na lisanga ya bato oyo bazali konyokola to po na makanisi na yé oyo étali politiki, mpe azali o libanda ya mboka na yé pe akoki té to, mpo na bobangi wana, alingi té kosenga bobatéli na mboka oyo* » ;
- Engébéné na motindo ya minéi (4) na ebandeli (*préambule*) ya mibéko ya ekolo (*constitution*) ya mobu 1946, babengi **asili « constitutionnel »**. Bobatéli oyo na lolengé ya kiréfugié epesami « *na moto nyonso bazali konyokola po na etumba ya yé na oyo étali bonsomi* » ;
- soki bandimélaki yo lokola réfugié na **Haut Commissariat ya Nations Unies po na ba Réfugiés (HCR)**, engébéné na mitindo 6 pe 7 ya mibéko ne ya kati.

1.2. Bobateli lolenge ya *protection subsidiaire*.

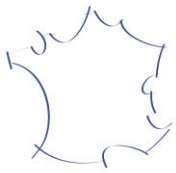
Bobateli lolenge ya « *protection subsidiaire* » epesami na moto nyonso oyo akokisi mibéko po na kozwa bobateli lolenge ya kiréfugié té, kasi alakisi ete azali kobanga po na bomoï na ye po bakaneli yé :

- Etumbu ya liwa ;
- Monyoko to pasi to bonyokoli ya mabe ;
- Mpo na moto oyo azali soda te, pasi makasi ekoki kowuta na bitumba o ntei ya ekolo na ye to na ekolo mosusu

Bobateli ya bato bazangi ekolo

Engébéné na Mibéko monene ya molongo mobimba (*Convention*) ya New York ya le 28 septembre 1954 na oyo étali bazangi ékolo, bobatéli oyo ékoki kopesama na moto nionso « *oyo mboka moko té endimi yé lokola moto ya ékolo ya yé na ndenge ékomami na mibéko ya mboka oyo* ».

Bobatéli oyo ékeseni na oyo mibalé ya liboso pe litindo na yango ezali lolenge moko to na oyo ya bosengi ngunda. Esengeli bongo kokendé na préfecture té, kasi kokende mbala moko na OFPRA, sima ya bososoli bosengi na yo, ékoki kopésa yo bobatéli, na bokengeli ya libanda lia bosambi makambo (*tribunal administratif*).

2. Boyingeli na litindo mpe boyambi ya bosengi ngunda

Mpo na kosenga ngunda na France, esengeli na yo yambo kokende na lingomba oyo bayambaka mbala ya liboso basengi ngunda (SPADA), oyo akoyangela yo na litindo ya ngunda pe ékopesa yo élaka ba koyamba yo na biro ya basengi ngunda (*guichet unique*) ya esika ofandaka.

Biro ya basengi ngunda ekoyamba bosengi na yo ya ngunda, koluka koyéba na litindo nini ba kotala makambo na yo, kososola makambo matali bomoi na yo po na koyéba ba mposa na yo pe kopesa yo, soki okokisi mitindo, bosungi (esika ya kofanda, mbongo ya lisalisi mpo na mosengi ngunda).

Mitindo nini ya kofanda na mboka esengeli kokokisa mpo na kosenga ngunda ?

Ezali ndenge nini oyo ozali kofanda na mboka, ozala na mikanda ya kofanda na poto to ozala na yango té okoki kosenga ngunda. Likambo oyo ete okotaki na poto na bosembo té ekoki té kopekisa yo okotisa kindoki na yo.

Osengeli kosenga ngunda na yo nokinoki mpenza sima ya bokoti na yo na mboka France, ata soki visa oyo okotaki na yango na poto ekufi nainu té. Soki okotisi kindoki na yo na élaka ya mikolo tuku libwa (90) té sima ya bokoti na yo na France, bakoki koboya kopesa yo bosungi na oyo étali esika ya kofanda pe mbongo ya lisalisi.

2.1. Boyambi ya yambo ya basengi ngunda.

Liboso ya kokende na Biro ya boyambi basengi ngunda ebengami *guichet unique* (GUDA), esengeli yo o kende komilakisa na lingomba oyo esalaka boyambi ya yambo (SPADA). Kuna bakoki kosunga yo na bolandeli ba nzela po na koyingela na litindo ya ngunda.

Misala ya mangomba oyo esalaka boyambi ya yambo ezali :

Mangomba oyo esalaka boyambi ya yambo bazali na mokumba ya :

- kosangela yo na oyo etali lolenge ya kosenga ngunda ;
- Kobakisa, makambo oyo basengi yo, na formulaire eye ezali informatizé pe bakosalela na tango ba koyamba yo na biro ya basengi ngunda;
- Kozwa elaka na *guichet unique* mpe kopésa yo ébiangeli (*convocation*), oyo ékolakisa yo ésika, kopésa yo mokolo pé ngonga oyo éosengeli yo kokende na *guichet unique*. Elaka oyo ékoki koléka mikolo misato (3) té kobanda mokolo oyo okendaki komilakisa na lingomba. Bakoki kolékisa élaka oyo na mikolo zomi (10) soki bato bazali ébélé ;
- Kokanga yo ba foto ya mikéi ba kosenga yo na biro ya boyambi basengi ngunda.

Makambo nionso bakomi na dossier na yo ba kokomisa yango lolengé ya informatiki na *guichet unique*.

ANGELE : Esengeli yo o tosa mokolo pé ngonga bakomi na *convocation*. Soki oyéi na ngonga té, ba koyamba yo té pé ékotinda yo obandéla lisusu kokendé na lingomba ya boyambi ya yambo po na kozwa élaka esusu.

Yéba été, mangomba ya boyambi ya yambo (SPADA) ba kozwela ésika wapi o kobanda koyamba mikanda na yo soki nainu bapesi yo ndako té na Esika Bayambaka Basengi Ngunda (CADA) to na esika

mosusu ya nyilé ya kofanda éyambaka basengi ngunda, sima ya boléki na yo na *guichet unique* (tala na éteni 2.2.1 « Lolenge nini kotalisa ésika ya boyambi mikanda ? » dans la partie 2.2.1).

2.2. Boyambi ya ngunda na biro ya boyambi basengi ngunda.

Po na kokotisa bosengi na yo ya ngunda, esengeli na yo kokende na *guichet unique*, lolengé etindami na ébiangeli (convocation) oyo ba pesaki yo na lingomba ya boyambi ya yambo (*SPADA*) (tala na éteni 2.1.).

Guichet unique esangisi basali ya préfecture na ya Biro ya Botali Makambo ya Bapaya (OFII), bayé bakoyamba yo.

Ba guichet unique ezali tuku misato na misato (33) na etando mobimba ya mboka (okoki kotala *liste* ya ba guichet unique na ébakiseli).

Elaka na *guichet unique* ekabolami na biténi mibalé :

- éteni ya liboso na basali ya préfecture, po na boyambi ya bosengi na yo (2.2.1) ;
- éteni ya mibalé na basali ya OFII, po na koyéba ba mposa na yo pe lolenge kosunga yo (2.2.2).

Esengeli na yo kozala na esika ya koyamba mikanda mpo na kokotisa bosengi na yo ya ngunda ?

Basengi té ozala na esika ya koyamba mikanda (ezalelo po na koyamba mikanda ya posita to *adresse postale*) po na kokotisa ngunda na yo.

Kasi, esengeli kozala na yango po na ba bakisela yo ba sanza na mokanda élakisi bosengi na yo ya kingunda (*attestation de demande d'asile*) (tala na éteni 2.2.1 « bopési mokanda élakisi bosengi ya kingunda »).

2.2.1. Eteni ya yambo : boyambi ya bosengi na yo ya ngunda na préfecture.

Oyaki elongo na bana mike ?

Soki ozali na bana miké, bana na yo ba kotala bango pe lokola basengi ngunda pe ba kokomisa bango na mokanda na yo ya bosengi ngunda. Soki baboti mibale basengi ngunda, ba kokomisa bana na mokanda ya mama na bango, yé nde moto a kotalisa bana tango nionso makambo ya ngunda ekowumela. Mokanda élakisi bonéné ya libota na yo té kasi ya bosengi ngunda.

■ **Koyeba mboka nini ezali na mokumba ya kotala makambo na yo ya ngunda.**

Na sima, tango asilisi kotala soki ba sango nionso ba komiseli bango na guichet unique na lingomba ya boyambi ya yambo ezali ya solo, mosali ya préfecture akoluka koyéba soki bakonzi ya France bato bazali na mokumba ya kotala kingunda na yo.

Boyé, soki ozali na mbula zomi na minéi (14) to koléka, akokamata bilembo zomi ya misapi na yo akotuna yo mituna po na ba nzela nini olékaki kobanda mboka na yo, pé soki ozali na ba ndeko na ba mboka misusu ya europa oyo okoki kozala na bango.

Ni ndenge wana ba koyéba soki mboka nini ekozala na mokumba ya kotala makambo na yo engébéné na règlement n°604/2013 ya Parlement européen pé Conseil ya le 26 juin 2013, oyo ébengami règlement Dublin III.

Ba mboka oyo esalelaka mobeko ya Dublin III

Ezali ba mboka tuku mibalé na mwambé (28) oyo basangani o ntéi ya Union européenne : Allemagne, l'Autriche, Belgique, Bulgarie, Croatie, Chypre, Danemark*, Espagne, Estonie, Finlande, France, Grèce, Hongrie, Irlande, Italie, Lettonie, Lituanie, Luxembourg, Malte, Pays- Bas, Pologne, Portugal, République Tchèque, Roumanie, Royaume-Uni, Slovaquie, Slovénie na Suède pe ba mboka 4 misusu : Islande, Norvège, Suisse mpe Lichtenstein.

* Mboka ya Danemark esalelaka mobeko ya "Dublin III" te, kasi ezali kokoba kosalela Convention ya Dublin, basignaki na mokolo ya le 15 juin 1990.

Ya solo, mbala mosusu mboka mosusu ya europa, kasi France té, ekoki kozala na mokumba ya botali bosengi na yo ya ngunda, ndakisa :

- Soki mboka mosusu ya Union européenne épésaki yo mokanda ya kofanda kuna to visa oyo naino ekufi té
- Soki bakoki kolikasi ké oyingelaki na bosembo té, na nzela ya mabélé, ya likolo to ya mayi ya mungwa, ndelo ya mboka mosusu ya Union européenne ;
- Soki, na ntango okataki na étando ya Union européenne, olékaki liboso na mboka moko ya Union européenne épai wapi ozali na posa ya visa té ;
- Soki osengaki liboso ngunda na mboka mosusu ya Union européenne.

Mboka mosusu ekoki kozala na mokumba ya kotala bosengi na yo ya ngunda ?

Ba kosalela litindo ey'ebengami « Dublin III ». La préfecture ekosenga na mboka mosusu oyo ekamata yo. Ndé bakopesa yo mokanda élakisi bosengi na yo ya ngunda, ya sanza moko (1), na sima sanza minéi (4) tango nionso, oyo épési yo nzela ya kofanda séko na mboka ya France tèè mokolo ba kotinda yo na mboka oyo endimi mokumba ya makambo na yo.

Misala ya préfecture ndé ékobongisa bokumbi na yo na mboka oyo pe bakopesa yo motindo bazui ya kotinda yo kuna na lolenge ya bokéimodalités. Ozali na élaka ya mikolo zomi na mitano (15) po na koboya motindo oyo liboso lia libanda lia bosambi makambo (*tribunal administratif*).

■ Boyebi litindo ya botali bosengi na yo ya ngunda.

Soki bosengi na yo ya ngunda ezali na mokumba ya bakonzi ya France, OFPRA moto ekotala yango, na litindo éy'émeseni (*normale*) to na litindo ya noki noki (*accélérée*). Na litindo ya noki noki, OFPRA ékotala kindoki na yo na élaka mokusé, na mikolo zomi na mitano (15) kasi makoki ezali lolenge moko na ba litindo mibalé .

- **Bosengi na yo ya ngunda ba kosengela batala yango na litindo ya noki noki**, uta *guichet unique*, na ba ndakisa mibalé :
 - soki ozali moto ya ékolo éy'étosaka makoki pe bonsomi ya bato (*pays d'origine sûr*) (*liste* ya ba mboka yango okoki kozwa yango na *préfecture* to na *site internet* ya OFPRA) ;

- soki osengaki ngunda liboso oyo baboyaki kondimela yo libela pe ozali kosenga lisusu ngunda.
- **Bakoki kotala bosengi na yo ya ngunda na litindo ya nokinoki**, uta na guichet unique, na ba ndakisa elandi :
 - oboyi ba kamata yo bilembo na yo ya misapi ;
 - ozali koluka kokosa bakonzi na kolakisa bango mikanda ya mayuya, obubaki lokuta na mituna basengaki yo to obombélaki bango ba sango misusu ;
 - okotisaki ngunda ba mbala ébélé na ba kombo ;
 - olékisaki mikolo ébélé uta boyingeli na yo na mboka France po na kosenga ngunda (koléka mikolo ntuku libwa (90) pe tuku motoba na Guyane (60)) ;
 - osengaki ngunda kaka po ozali kokima bazongisa yo na mboka na yo ;
 - bozali na yo na mboka France ekoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta.

OFPRA ézali na nguya ya kozonguisa na litindo éy'émeni (*procédure normale*) bosengi ya ngunda oyo batiaki na litindo ya noki noki na *guichet unique*, kasi té bosengi oyo batiaki na litindo ya noki noki mpo té bozali ya mosengi ngunda ekoki kobulinginya mitindo ya léta.

Soki batié bosengi na yo ya ngunda na litindo ya noki koki (*procédure accélérée*) ba kopesa yo ba copie ébélé ya likomi moké ya mayebisi. Esengeli na yo o tinda copie moko ya likomi moké oyo na OFPRA na tango o kokotisa kindoki na yo, pe copie moko na CNDA, soki osali recours po na koboya motindo ya OFPRA.

Soki ozali na ndakisa oyo : bazuaki motindo ya bobengani yo na makasi (*expulsion*), ya bopekisami bozali na yo na mboka (*interdiction du territoire*) na bakonzi ya leta to na ba zuzi ?

Kozala na moko ya mitindo oyo épékisi boyambi ya bosengi na yo ya ngunda na *guichet unique* té.

Soki bososoli bosengi na yo ya ngunda ezali na mokumba ya bakonzi ya France, bakoki kozwa motindo ya kofandisa yo esika (*assigné à résidence*) to ya kotia yo esika basimbaka bato mwa mikolo po na kozongisa bango na mboka na bango (*réretention*).

Bongo, OFPRA ekotala bosengi na yo ya ngunda na élaka mokusé (mikolo minei) sima ya bofandisi na yo ésika to botii yo na esika basimbaka bato mwa mikolo. Soki ba ndimeli yo té to baboyi koyamba kindoki na yo, okoki lisusu té kofanda séko na poto. Ozali na nguya, na élaka ya mikolo mibalé, ya kosenga na zuzi (*juge administratif*) bopémisi motindo ya kobengana yo na makasi na ndembé oyo CNDA ézali kotala recours na yo (tala éténi 5.1).

■ **kopona lokota oyo okosolola na OFPRA.**

Soki bosengi na yo ya ngunda ezali na mokumba ya France, nsima ya bokotisi kindoki na yo na OFPRA, soki esengi bongo, ba koyoka yo na OFPRA po na lisoslo na yo.

Na tango ya boyambi bosengi na yo ya ngunda na *guichet unique*, esengeli na yo kopona monoko oyo o lingi bayoka yo na OFPRA. Boyé, ba kopesa yo likomi moké oyo ekoyébisa yo minoko oyo bazali na yango na OFPRA po na koyoka yo, soko ba lokôta nkama na zomi na mitano (115). Okoki té kobongola na nsima monoko oyo oponaki, ni yango ba kosalela na tango ya litindo po na bososoli kindoki na yo.

Soki oponi monoko moko té o ntei ya oyo ba bakomi na likomi moké, ba koyoka yo na monoko oyo oyébi malamu koloba.

Soki o lingi koboya boponi ya monoko oyo basaleli na tango ya litindo ya ngunda, okoki kosala bongo kaka na tango okosala recours liboso ya CNDA po na koboya motindo OFPRA ézwi na bosengi na yo ya ngunda.

ANGELE : Bowumeli pe lolenge ya lisolo na OFPRA étindi kosalela monoko yango na ndenge ékoki. Esengeli koyoka malamumu monoko oyo okopona pe kokoka koloba monoko yango.

■ **Bopesi mokanda elakisi bosengi ya ngunda.**

Sima ya boyébi mboka nini ekozala na mokumba ya bosengi ya ngunda pe lolenge ya litindo oyo ba kotala yango, ba kopesa yo mokanda élakisi bosengi na yo ya ngunda (*attestation de demande d'asile*).

Soki bososoli makambo na yo ya ngunda ezali na mokumba ya mboka mosusu ya Union européenne, *attestation* ya liboso ekozala ya sanza moko. Na sima ba kobakisela yo sanza minei na likolo (tala na éténi 2.2.1 « koyéba mboka nini ezali na mokumba ya kotala makambo na yo ya ngunda »).

Soki bosengi na yo ya ngunda ezali na mokumba ya France, bapesi yo mokanda ya liboso ya bosengi ngunda (*attestation de demande d'asile*). Mokanda yango ezali :

- ya sanza zomi soki makambo na yo ya ngunda bazali kotala yango lolenge ya litindo ey'emeseni ;
- ya sanza motoba soki bazali kotala makambo na yo lolenge ya litindo ya nokinoki.

Préfecture ékoki koboya kopésa yo mokanda kaka na ba ndakisa oyo :

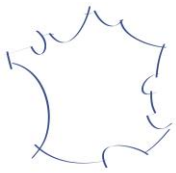
- Ozali kosenga ngunda mbala ya mibalé to koléka (tala éténi ya 3.4.) ;
- Motindo ezwamaki ya kozongisa yo o mboka mosusu ya ekolo na yo té (*extradition*) to kozongisa yo na mabako ya mosambisi engébéné na motindo ya kokanga yo bazwi awa na europa to na bosengi ya *cour pénale internationale*.

Na élaka ya mikolo tutku mibalé na moko (21) kobanda mokolo oyo bapesi yo *attestation* (mikolo libwa soki oyo nde mbala ya mibalé to koléka ozali kosenga ngunda to o sengi bososoli lisusu kindoki na yo oyo basukisaki tala na ba éténi 3.3 pe 3.4), esengeli yo otinda formulaire ya bosengi ngunda, oyo préfecture épesaki yo, na OFPRA (tala na éténi 3.1 « bososoli kindoki na OFPRA »). Soki dossier na yo ezali ya kokoka, OFPRA ekotindela yo na sima mokanda po na koyébisa yo ke bayambi dossier na yo.

Mpo na kokomisa sika *attestation* na yo ya ngunda, osengeli kokende na préfecture ya esika oyambaka mikanda na yo. Bakokomisa *attestation* na yo sika ba eleko ya sanza motoba tango nyonso, na litindo ey'emeseni lokola mpe na litindo ya nokinoki.

Tango nyonso okosenga babakisela yo ba sanza na likolo, esengeli yo opesa biloko nionso ba kosenga yo na préfecture, lokola mokanda ya esika ofandaka to ya adresse ya lingomba esika oyambaka mikanda. Po na koyébisa ete osalaki recours liboso ya CNDA, esengeli omonisa mokanda oyo elakisi boyambi ya *recours* na yo (tala éténi ya 3.2 « Bososoli bosengi ngunda o libanda lia bosambi makambo ya kingunda »).

Lolenge nini kolongisa esika ofandaka to oyambaka mikanda ?

Mpo na bato ba kotisaki bosengi na bango ya ngunda kobanda elaka ya 1er janvier 2019, okoki kotalisa esika ozali kofanda to koyamba mikanda lolengé boye :

- soki ozali kofanda na esika bayambaka basengi ngunda (CADA) to na efandeli mosusu ya basengi ngunda (ba hôtels té), na bopesi nkoma oyo eyebisi ke ofandaka kuna ;
- soki ozali kofanda na esika ya yo moko to ozali mofuteli to na ndako ya /molongani/mwana/tata to mama na yo azali kofutela, okopesa mokanda élakisi ke efandaka épai na yé ;
- soki ozali na esika té, esengeli kokende na lingomba ya boyambi ya yambo eye endimami po na boyambi mikanda pe kopesa bongo nkoma ya boyébisi boyambi mikanda épai na bango (voir 2.1).

Po na bato ba kotisaki ngunda na bango yambo ya élaka ya 1er janvier 2019, bakoki kozwa esika ya boyambi lolenge ékomami na likolo, lokola pe kokoba koyamba mikanda na bango épai moto.

Ba kobanda ko bakisela yo ba sanza na likolo ya attestation oyo tango nyonso ozali kofanda séko na mboka ya France. Yéba ete, ozali na likoki ya kofanda séko na poto tango nionso bazali kososola bosengi na yo ya ngunda, tèè mokolo okoyamba motindo ya OFPRA to, soki osali recours liboso ya CNDA, tèè mokolo okoyamba motindo na yé to, mokolo oyo ya botangi motindo o liboso ya bato (*audience publique*) na libanda lia bosambi makambo ya asili (CNDA).

Kasi yéba été, bakoki kobotola to koboya kobakisela y oba sanza na attestation na yo ya bosengi ngunda, soki :

- OFPRA éndiméli yo té to éboyi kotala kindoki na yo, motindo oyo ékosukisa likoki na yo ya kofanda lisusu na mboka (tala éténi 5.1 « Motindo ya boboyi kingunda na OFPRA to na CNDA) ;
- Otosaki élaka po na kokomisa recours na yo na CNDA té (tala éténi 3.2 « bososoli kingunda na CNDA »).

ANGELE : attestation oyo ya bosengi ngunda ezali kopesa yo nzela té ya kotambola na ba mboka misusu ya Union européenne.

■ Likoki ya kosenga mikanda ya kofanda na poto na ba ntina misusu na ngunda.

Soki bososoli bosengi na yo ya ngunda ezali na mokumba ya France, ba kosangela yo na likoki oyo ozali na yango ya kosenga mokanda ya kofanda na France na ntina ésusu.

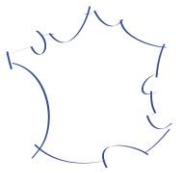
Ba kopesa yo likomi ya moké (*notice*) eye ekoyébisa yo élaka nini ozali na yango po na kosenga mokanda oyo. Soki oléki élaka oyo, okokoka lisusu té kosenga mokanda ya kofanda na poto na ntina ésusu, kaka soki likambo ya sika ékoki kolongisa botali bosengi na yo.

2.2.2. Eteni ya mibale : koyeba ba mposa ya moto mpe bibongiseli ya bosungi na OFII.

■ Koyeba ba mposa ya moto na moto na basali ya guichet unique.

Na tango o koléka na *guichet unique* mpe nsima ya kokomisa kingunda na yo, mosali moko ya OFII akoyamba yo po na koyéba ba mposa na yo.

Lisolo ékozala sékélé pe ekoki kotala ba ntina ya bosengi na yo ya ngunda té. A kobanda kotuna yo mituna nyonso po na koyéba ba mposa na yo na oyo étali bosungi. Soki makambo na yo esengi bongo, mosali ya OFII a kotinda yo na esika ya kofanda oyo ebongi.

Soki ozali na mikanda ya monganga oyo oyéi na yango na France, mosali ya OFII akoyambisa yango na boyébani té na monganga ya OFII, yé ndé moto a kozwa mokano ya komekinya lolengé ya bosungi yo na oyo étali bofandéli. Soki ozali koyaka nzoto pasi, ba kotinda yo esika ya kosalisa nzoto to na esika bayambaka bato noki noki na lopitalo ya pembeni.

Soki mosali ya OFII alomoli ba mposa oyo makambo na yo esengi, akoki, na bondimi na yo, koyébisa yango na à OFPRA. Soki basali boyé, ezali kaka po na kobongisa lolengé ya koyamba yo na tango bakoyoka yo po na bososoli kindoki na yo na OFPRA (ndakisa, kobongisa boyingeli po na ba koka (*handicapés*), kopésa yo moto na yé alobaka monoko ya bilembo ya ba baba). OFPRA ndé moto ékotala bobongisi nini ékokanyi na ba mposa na yo.

Basali botéi (*travailleurs sociaux*) ya esika ozali kofanda to mangomba oyo ezali na mokumba ya kosunga yo na bobongisi ba nzela na yo na ba biro, bakoki kolandela kotala makambo na yo oyo ezalela ya bozangi to ya mpasi esengi mpo na kokokisa ba mposa na yo ntango nyonso bososoli ya bosengi na yo ya ngunda ékowuméla.

■ Bokaneli ya bosungi.

Na tango ya élaka na yo na *guichet unique*, OFII ékokanéla yo bosungi oyo ekopésa yo nguya ya kozwa ésika ya kofanda pe mbongo ya lisalisi po na bato ya ngunda tango nionso ozali kofanda awa na poto lokola mosengi ngunda.

Mokanda oyo ya bosungisi OFII ékopesa yo na *guichet unique* ékoyébisa na bosolo bonéné ya libota na yo mpo na koyéba ndelo ya makoki na yo na oyo étali bosungisi. OFII ékosala lisusu mokanda oyo soki mwana abotami to ayei kosangisana na baboti bayé na tango ya litindo ya ngunda mpo na koyéba motango ya makoki na oyo étali bosungisi.

Na ndenge ékomami na éténi ya 4 ya buku oyo, bosungi oyo ézali kopesa yo likoki ya :

- soki ozali na esika te ya kofanda mpe osengi bosungi, kozwa ndako oyo epai na yango bakotinda yo (tala éténi 4.1. « esika ya kofanda mpo na mosengi ngunda ») ;
- soki épékisami té na motindo, ya kozwa mbongo ya lisalisi po na bato ya ngunda (*allocation pour demandeur d'asile*) (tala éténi 4.2 « mbongo ya lisalisi po na mosengi ngunda »).

Soki bisika ya boyambi basengi ngunda na étuka moko (*région*) étondi na bato, OFII ékoki kotinda yo na région mosusu, epai wapi osengeli kofanda na ntango bazali kososola makambo na yo (tala éténi 4.1 « esika ya kofanda mpo na mosengi ngunda »).

2.3. Bosungi na bolandeli makambo nsima ya koleka na guichet unique.

Nsima ya koléka na *guichet unique*, ba kokanela yo bonsungi na bolandéli ba nzela na yo na esika ozali kofanda, soki ozali kofanda na esika oyo bayambaka bato bazali koesenga ngunda (CADA) to na ésika ya kofanda mwa mikolo ya nyilé (oyo ezali hôtel te).

Soki ozali kofanda na esika oyo te, bosungi na bolandéli makambo na yo ékosaléma na lingomba ya boyambi ya yambo (SPADA) épai OFII ékotinda yo (tala éténi 2.1).

Bosungi oyo ekopesa pé nguya ya kozala na esika ya koyamba mikanda (tala na éténi 2.2.1 « Lolenge nini kolongisa esika ofandaka to oyambaka mikanda », pe soki na yo ya ngunda ezali na mokumba ya France, na lisalisi po na kobongisa mikanda ya ngunda esengeli o komisa na OFPRA.

ANGELE : soki oyambaka mikanda na yo na SPADA, ezali mokumba na yo ya kokende tango inso koluka mikanda na yo, éngébééné na bilakiselo (*indications*) ya SPADA.

3. Lolenge ya bososoli bosengi ya ngunda

Soki bosengi na yo ya ngunda ezali na mokumba ya France, nde Biro oyo étalaka makambo ya ngunda (OFPRA) moto ékososola kindoki na yo, na boyangeli ya libanda lia bosambi makambo ya ngunda (CNDA).

3.1. Bososoli kindoki na Biro etalaka makambo ya ngunda (OFPRA).

Na ntango ya boyambi bosengi na yo ya ngunda, bapesaki yo formulaire na préfecture mpo na kosenga ngunda, oyo osengeli kobakisa makambo basengi yo na kati mpe kokomisa yango na OFPRA, mpo té étala kindoki na yo pe ézwa motindo.

Soki OFPRA ézwi motindo ya mabé, okoki kosala recours liboso ya CNDA (tala éténi 3.2. Bososoli bosengi ngunda na libanda lia bosambi makambo ya ngunda).

N ntango ozali kosenga ngunda, esengeli te koyebisa bobateli nini olingi bapesa yo (lolenge ya kiréfugié to ya *protection subsidiaire*). OFPRA ékotala yambo kindoki na yo lolenge ya kiréfugié, soki bakoki kondimela yo lokoka réfugié té, ndé na nsima batali kindoki na yo lolengé ya *protection subsidiaire*.

■ Kobakisa makambo basengi na formulaire ya OFPRA.

Esengeli yo obakisa makambo basengi to ozongisa biyano na lopoto, o signé formulaire na yo o bakisi mpe photocopie ya attestation ya ngunda naino ekufi té, na ba foto ya mikié mibalé mpe, soki ozali na yango, mikanda mia mobembo.

Soki bosengi na ya ngunda bakani kotala yango lolengé ya litindo ya nokinoki, esengeli yo mpe o tindela bango copie ya likomi moké ya ba sango oyo ba pesaki yo na ntango bayambaki bosengi na yo ya ngunda na *guichet unique*.

Soki olingi OFPRA étala makambo na yo esengeli o tindéla bango biloko nionso oyo ba sengi yo.

Soki bana oyo bayéi elongo na yo bazali bango moko kobanga mitungisi, esengeli yo okoma yango na formulaire na yo ya bosengi ngunda. Soki baboti mibalé basengi ngunda, mitungisi oyo bana bayéi elongo na bango bazali soko kobanga, bokokoma yango bobélé na formulaire ya mama.

Makambo maye makomami na kindoki na yo ebatelami na sekele mpe epekisami koyebisa yango na bakonzi ya mboka na yo.

■ Kotinda dossier na OFPRA.

Na ntango osilisi kokokisa dossier na yo, **esengeli o tinda yango, na mikolo tuku mibalé na moko (21)** (na élaka ya mikolo mwabé soki ozali kosenga bofungoli dossier oyo basukisaki – tala éténi 3.3

Kofungola bosengi ya ngunda oyo basukisaki - to bosengi ya mibalé ya ngunda – tala éténi 3.4 Bosengi lisusu ngunda) kobanda mokolo oyo ba pesaki yo *attestation* ya ngunda.

Esengeli kotinda dossier sé na posita, na adresse oyo :

OFPRA
201, rue Carnot
94 136 FONTENAY-SOUS-BOIS CEDEX

Ndakisa, soki bapesi ya *attestation* ya ngunda na mokolo ya le 10 janvier, esengeli otinda dossier na yo na OFPRA kolékisa mokolo ya le 31 janvier. Tapo ya posita ndé bakotala.

Batéyi mpenza kotinda dossier na yo na « *recommandé* na mokanda élakisi boyambi kindoki », koma malamumu kombo na yo na esika bakoma « *expéditeur* ».

Soki o bakisi biloko nionso basengi yo na dossier na yo té, OFPRA ekozongisela yo yango pé bakobakisela yo mikolo mwabé (8) po na okokisa pe otindela bango yango (mikolo minéi soki ozali kosenga bofungoli ya kigunda to kosenga lisusu ngunda). Soki okomisi dossier na yo na élaka oyo té, OFPRA ekosukisa kindoki na yo pé bakobakisela yo mikolo na *attestation* na yo ya ngunda té.

Okoki ntango nyonso, kotinda na OFPRA biloko misusu oyo olingi kobakisa na dossier na yo na mokanda. Batéla malamumu *copie* ya mikanda nyonso o kotinda na OFPRA na oyo ya bango okoyamba, pe ba nkoma nyonso ya posita oyo élakisi botindi pé boyambi ya mikanda. Kobosana kokoma limelo ya dossier na yo na kati ya mikanda nionso ozali kotinda na OFPRA té oyo ezali na mokanda élakisi bayambi ya kindoki na yo.

Obongoli esika ozali kofanda to oyambaka mikanda na tango bazali kotala makambo na yo ?

Soki adresse opésaki na OFPRA ezali ndé ésika ozali kofanda, kasi yango ékéséni na ésika oyambaka mikanda, pe soki na sima ozwi ésika mosusu ya kofanda, étindami koyébisa yango noki noki na OFPRA, malamumu na *site internet* ya OFPRA (www.ofpra.gouv.fr), na éténi « *Boluki ba nzela na internet* ». Ezali ndé na adresse ya suka oyo bayébi na OFPRA ba kotindela yo mikanda, lokola ébiangéli (*convocation*) po na bayoka yo to motindo ba kozwa na bosengi na yo ya ngunda.

Soki ozali koyamba mikanda na yo na ndako ya yo moko to ozali mofutéli to na ndako ya/molongani/mwana/moboti na yo, pe obongoli adresse, esengeli koyebisa yango na OFII.

■ Mokanda oyo elakisi boyambi kindoki na yo na OFPRA.

Soki dossier na yo ezali ya kokoka mpe okomiselaki bango yango na elaka, OFPRA ekotindela yo mokanda po na koyebisa yo ete bayambi kindoki na yo, na limelo ya dossier na yo.

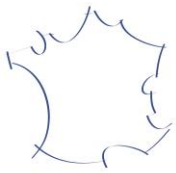
Nde mokanda wana ekolakisa solo bokotisi kindoki na yo na OFPRA.

Yango mpe ekopesa yo nzela ya kokomisa sika *attestation* na yo ya ngunda oyo *préfecture* epesaki yo mbala ya liboso (tala éténi 2.2.1 « *bopési mokanda élakisi bosengi ya ngunda* »).

Mbala mingi, ébiangeli po na lisolo étindamaka nzela moko na mokanda élakisi boyambi ya kindoki. Ebiangéli po na lisolo ékomonana bongo na sima ya mokanda oyo. Soki boyé té, ba kontinda nzela mosusu mikolo ékoya.

■ Bososoli makambo na yo na lolenge ey'emeseni to na lolenge ya nokinoki.

OFPRA moto ékososola kindoki na yo, to na litindo éy'éméséni, to na litindo ya nokinoki.

Loléngé ékomami na éténi 2.2.1 (« boyébi litindo ya botali makambo na yo ya ngunda »), na litindo ya nokinoki, ba élaka ezalaka mokusé, bakitisi na mikolo zomi na mitano (15) kasi makoki na yo ékéséni na oyo ya bato bazali na litindo éy'éméséni té. OFPRA ékotala kindoki na yo na litindo ya nokinoki soki batiaki yango na litindo oyo na ébandéli na tango bayambaki bosengi na yo ya ngunda na *guichet unique*. OFPRA ézali pé na nguya ya kolékisa kindoki na yo na litindo éy'éméséni, soki akanisi ké yango ezali na ntina na botali makambo na yo kasi-té soki bozali na yo na mboka oyo ékoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta.

OFPRA ékoki pé kotala kindoki na litindo ya noki noki na ba ndakisa oyo :

- opesaki mikanda ya mayuya, obubaki lokuta na mituna basengaki yo to obombélaki bango ba sango to mikanda na ntina ya kokosa OFPRA ;
- soki okotisaki ngunda mbala ébélé na ba kombo ékéséni ;
- na kindoki na yo oyébisaki makambo ezali na ntina moko té na bobatéli ozali kosenga ;
- maloba na yo ezali ya bosembo té, na bokéséni, ya lokuta to ya solo té pé ékéséni na ba sango oyo OFPRA azali na yango ya mboka na yo.

Soki olingi koboya botii na yo na litindo ya noki noki, okoki kosenga yango bobele ete na tango ya recours liboso ya CNDA.

■ Lisolo na OFPRA.

Sima ya bokotisi kindoki na yo na OFPRA, ba kobengisa yo po bayoka makambo na yo.

Bakoki kobengisa yo na lisolo té sé na ba ntina mibalé :

- soki ba sango okomisaki na dossier na yo ekoki po na OFPRA épésá yo bobatéli loléngé ya kiréfugié ;
- soki ozali na bokono makasi oyo epkisi yo ozala mokolo yango na lisolo.

Soki ba bengisi yo po ba yoka makambo na yo, esengeli yo o kendé na OFPRA, na Fontenay-sous-Bois. Okoléka liboso ya mosali moko ya OFPRA babengi na lopoto « *officier de protection* » oyo a kotuna yo mituna pé, soki esengeli, OFPRA ékopesa yo mobongoli na yé oyo alobaka monoko oyo oponaki na *guichet unique* na tango bayambaki yo po na bosengi na yo ya ngunda, to monoko oyo bakanisi oyébi olobaka (tala éténi 2.2.1 « boponi lokôta oyo kososola na OFPRA). Okoki tango inso kosenga bayoka yo na falansé. Okoki koboya monoko bazali kosalela na lisolo kaka na tango ya recours liboso ya CNDA.

Soki omilakisi na lisolo té, bozangi na yo ekoki kotinda OFPRA ézwa motindo na botali kaka dossier na yo to ézukisa makambo na yo. Esengeli, soki okoki kozala mokolo yango na lisolo té koyébisa OFPRA mikolo mibalé liboso, to koyébisa bango o kokoma na ngonga té, na botindi mokanda na adresse internet ézali na ébiangéli (*convocation*).

Okoki, soki olingi, kokendé elongo na molobéli (*avocat*) na OFPRA mokolo bakoyoka yo, to mosali ya lingomba oyo akoki kopesa makanisi na yé na suka ya lisolo. Kasi bakoki kozongisa lisolo mokolo mosusu té soki molobéli to mosali ya lingomba akoki kozala na ngonga bapesaki na ébiangéli té. Soki ozali nzoto kolongonu té, okoki kosenga okenda elongo na mosali ya bokolongonu na lisolo to na mosali ya lingomba ey'esungaka bakoni.

Soki olingi, okoki kosenga liboso na OFPRA, na ntina été ezali pasi po na yo kolobéla makambo ekomélaki yo na mboka na yo, ete mokolo bakoyoka yo mosali ya OFPRA mpe/to mobongoli azala mwasi to mobali.

Lisolo ébatélémi na sékélé. Mosali ya OFPRA oyo okosolola na yé akobanda kokoma makambo nionso okoyébisa yé. Na sima ya lisolo, ma nkoma wana ekozala na kati ya *compte rendu* pé, okoki kosenga

bayébisa yo nini batiaki na kati liboso bazwa motindo (na litindo éy'éméseni) to tèè na suka ya mokolo oyo bakozwa motindo (na litindo ya noki noki).

Makambo okosolola na mosali ya OFPRA ékozala *enregistré* pé okoki koyingela na makambo yango soki OFPRA ézwi motindo ya mabé pé na tango ya *recours*.

Bakoki koyoka epai mosusu na biro ya OFPRA na engumba ya Fontenay-sous-Bois ?

Ekoki kosaléma ete lisolo na yo élékana na Fontenay-sous-Bois té kasi bayoka yo na ntaka (*à distance*), lolenge ya *audio-visuelle*, na ntina été engumba ozali kofanda ezali mosika (ndakisa soki ozali kofanda na ba mboka ya *outré-mer*) to makambo ya nzoto na yo esengi bongo (na tango ete, na ntina ya bokono to po na oyo étali libota na yo, okoki kokendé esik ba bengisi yo té to ba kangi yo na esika okoki kobima té).

Boyé, molobéli to mosali ya lingomba akoki kozala pembeni na yo. Mobongoli akozala pe pembeni ya *officier* ya OFPRA.

Soki ozali kofanda na moko ya ba ntuka ezali mosika na mbu (*ultramarin*) to ba ntuka misusu ya *métropole*, bakoki pé koyoka yo na moko ya basali ya OFPRA, to ya biro ya OFPRA ya Cayenne soki ozali kofanda na *département* ya Guyane, to na basali ya OFPRA batindami po na kososola makambo na yo.

■ Botali ya bokolongono ya nzoto.

OFPRA ékoki kosenga yo okende kotalisa nzoto épai ya monganga. Koboya kosalisa kizama oyo ekozala ntina té ya koloba été dossier na yo ezali ya kokoka té pe yango ékopékisa OFPRA ya kozongisela yo éyano té. Soki ozali mwana moké pe basengi ngunda po na yo na ntina été bakoki kokata yo ba éténi ya nzoto ya mwasi (*mutilation sexuelle*), OFPRA ndé moto a kofutela yo kizama oyo. Monganga a kokomisa na mbala moko na OFPRA mokanda ya monganga (*certificat médical*), mpe akopesa *copie* na maboko ya baboti na yo to na mobatéli na yo.

■ Motindo ya OFPRA.

✓ Ba elaka

Ba élaka po na koyamba motindo ya OFPRA ékéséni : soki ozali na litindo ya noki noki, okoyamba motindo ya OFPRA na mikolo zomi na mitano pé soki ozali na litindo éy'éméseni élaka ékoki kozala ba sanza ébélé. Soki OFPRA éyanoli yo na ba élaka oyo té, yango élakasi té ké ba boyi makambo na yo. Soki OFPRA ékoki kozwa motindo na élaka ya ba sanza motoba (6) té, akoyébisa yo yango na mokanda. Yango wana esengeli kotala mikanda na yo mbala na mbala.

✓ Soki bandimeli yo (tala éténi 1 « Ba loléngé ya bobatéli »)

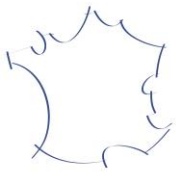
Soki bandimeli yo, ba kopesa yo bobatéli :

- **to lolenge ya refugeie**, mpe OFPRA ekontindela yo bongo motindo elakisi ete bandimeli yo lokola refugeie ;
- **to lolenge ya *protection subsidiaire***, mpe OFPRA ekontindela yo motindo oyo emonisi ete bandimeli yo lolenge ya *protection subsidiaire* na mokanda oyo okoki kolakisa na bayangeli po na kolendisala bobatéli na yo.

✓ Soki bandimeli yo te

OFPRA ékoki kozwa mitindo ya mabe lolenge misato :

- **motindo ya boboyi makambo na yo ;**

Okoki koboya motindo yango liboso ya CNDA. Makoki na yo ya bolandeli bofandi na yo awa batalisi yango na éténi 3.1. « Bosukisi likoki ya kofanda séko sima ya boyambi motindo ya OFPRA ».

- **motindo ya boboyi koyamba bosengi na yo ya ngunda** ekoki kokamatama soki :
 - mboka mosusu ya Union européenne epesaki yo bobateli ;
 - ba pésaki yo bobatéli lolengé ya kiréfugié na mboka mosusu épai bazali kobatéla yo ya solo to bakoki kokamata yo lisusu

Okoki koboya motindo oyo liboso ya CNDA. Okozala lisusu na makoki ya kofanda na mboka té lokola mosengi ngunda, ata osali recours liboso ya CNDA (tala éténi 3.1 « Bosukisi likoki ya kofanda séko sima ya boyambi motindo ya OFPRA »).

- **motindo ya bosukisi bososoli ya bosengi ya ngunda** ekoki kokamatama soki :
 - osangélaki OFPRA botiki na yo ya bosengi ngunda mokolo ya lisolo to na mokanda ;
 - okotisaki ngunda na yo na élako ya mikolo tuku mibalé na moko (21) té to omilakisaki na lisolo té ;
 - oboyi kopésa ba sango nionso basengi yo po na bososoli kindoki na yo ;
 - bayébi ésika ozali kofanda té, na tina été okomiselaki bango adresse na yo ya ésika ozali kofanda té na élaka élongobani.
 - bayambaki bosengi na yo na guichet unique kasi, na ntina moko té, otindaki dossier na yo na OFPRA té.

Vous pouvez contester cette décision, non pas devant la CNDA, mais devant le tribunal administratif. Vous ne bénéficiez plus du droit de vous maintenir sur le territoire au titre de l'asile (voir « La fin du droit au maintien dès la notification de la décision de l'OFPRA » dans la partie 3.1). Vous pouvez, dans un délai de 9 mois à compter de la notification de la décision de clôture et une fois, demander la réouverture de votre dossier (voir partie 3.3).

✓ Lolenge ya kotinda motindo ya OFPRA

L'OFPRA OFPRA ékotindela yo motindo ékomami na lopoto na mokanda, ba bongoli na monoko oyo bakanisi ya solo oyokaka, oyo ekolimbola yo ntina ya motindo oyambi soki ba ndimeli yo té.

OFPRA ekoki kotinda mokanda mpo na koyebisa bokotisi ya bosengi na yo ya ngunda, kotindela yo lokasa ya libyangi mpo na koyoka yo mpe motindo na ye na internet ?

OFPRA ebongisi ndenge ya kotindela na internet, na compta ya moto, mokanda elakisi bokotisi ya bosengi ya ngunda, lokasa ya libyangi na lisolo mpe motindo na ye na bosengi ya ngunda. Lolenge wana ya kosala ebatelami ekobomba mpenza sekele ya makambo na yo ya bosengi ngunda.

Ntango bakobanda kosalela lolenge oyo, bakoyebisa yo yango na ntango ya boyambi (*enregistrement*) bosengi na yo ya ngunda to tango bakopesa mokumba ya kotala bosengi na yo ya ngunda na mboka ya France soki litindo ya « Dublin », oyo etangami na eteni 2.2.1, esalami te. Bakopesa yo likomi moke mpo na koyebisa yo denge nini bakosalela ebongiseli oyo.

■ Recours mpo na koboya motindo ya OFPRA.

Ozali na nguya ya koboya motindo ya OFPRA liboso ya CNDA na élaka ya sanza moko kobanda mokolo ya boyambi motindo (tala éténi 3.2 « Bososoli makambo na libanda lia bosambi makambo ya ngunda (CNDA) »). Soki osali recours liboso ya CNDA té to okomi recours na yo na elaka ya sanza moko té, makoki na yo po na kofanda na mbok esuki, mokanda na yo ya kofanda na yo ya bosengi ngund

(*attestation de demande d'asile*) balongoli yo yango to bakobakisela yo ba sanza na likolo té pé esengeli yo olongwa France.

Soki olingi kozwa lisalisi ya bosambisi (*aide juridictionnelle*) po na kosala recours liboso ya CNDA, esengeli osenga yango na elaka ya mikolo zomi na mitano (15) kobanda mokolo ya boyambi motindo ya OFPRA. Boyé elaka ya sanza moko po na kokomisa recours na yo bapemisi yango pe ekobanda kotangama lisusu po na mikolo étikali kobanda mokolo okoyamba motindo na oyo etali lisalisi ya bosambisi (tala éténi 3.2 « lisalisi ya molobéli »).

Ozali na nguya yo moko to OFPRA ya kosala recours o libanda enene lia bosambi ébengami Conseil d'Etat po na koboya motindo ya CNDA.

■ Bosukisi likoki ya kofanda seko nsima ya boyambi motindo ya OFPRA.

Na tango bazali kososola bosengi na yo ya ngunda pe na tango ya recours liboso ya CNDA, ozali na likoki ya kolandela bofandi na yo awa.

kasi, likoki na yo ya kofanda seko awa ekosuka soki OFPRA ézwi moko ya mitindo miyé milandi :

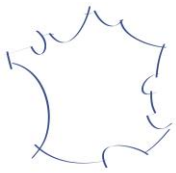
1. motindo po na koyébisa ke baboyi kotala bosengi na yo ya ngunda na ntina ete ba silisi kopesa yo bobateli lolenge elongobani na mboka mosusu pe, soki mboka yango ezali moko ya ba mboka ya Union Européenne, epai wapi bakoki kondima yo lisusu (tala éténi 3.3);
2. motindo ya kosukisa bososoli ya bosengi ngunda (tala éténi 3.3.);
3. motindo ya koboya bosengi ya ngunda oyo batiaki na litindo ya noki noki na ntina été ozali moto ya ekolo ey'etosaka makoki pe bonsomi ya bato (*pays d'origine sûr*) ;
4. motindo ya koboya bosengi ya ngunda oyo batiaki na litindo ya nokinoki na ntina ete bozali na yo na mboka oyo ekoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta
5. motindo ya koboya bosengi ya mibalé ya ngunda (*demande de réexamen*) oyo bandimaki kotala ;
6. motindo ya boboyi kotala kindoki na yo, soki oyo nde mbala ya liboso osengi lisusu ngunda ;
7. motindo ya koboya kotala kindoki na yo to ya bondimeli yo té nzoka nde bazwi motindo ya bobengani yo na makasi (*expulsion*) to ya bopékisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya léta to na ba zuzi pe bazwi motindo ya kofandisa yo esika moko (*assigné à résidence*) to ya kotia yo ésika ba simbisaka bato mwa tango (*rétenion*) (tala éténi 2.2.1 « bazwi motindo ya bobengani yo na makasi, ya bopékisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya léta to na ba zuzi ? »).

Boyé, bakoki kobotola attestation ya bosengi ngunda to koboya kobakisela yo ba sanza na likolo pe kozwa motindo po o longwa mboka oyo (tala éténi ya 5).

3.2. Bososoli kindoki na libanda lia bosambi makambo ya ngunda (CNDA).

■ Elaka mpo na kosala recours.

Ozali na sanza moko, kobanda mokolo okoyamba motindo ya mabé ya OFPRA, po na kokomisa recours na yo na CNDA. Ozali nguya ya :

- soki ozwi motindo oyo baboyi kotala bosengi na yo ya ngunda ya mibalé to motindo ya mabé ya OFPRA, kosenga na CNDA bozimisi (*annulation*) ya motindo oyo pe kopesa yo bobatéli ;
- soki bapesi yo bobatéli lolengé ya *protection subsidiaire*, kosenga ba ndimela yo lolengé ya *réfugié*. Boyé, okozala na bobatéli ya *protection subsidiaire*, pe na makoki esagisami na bobatéli oyo (tala éténi 6 « Makoki ya bazwi bobatéli »), soki CNDA endimeli yo nainu té lolengé ya *kiréfugié*. Epai esusu, soki CNDA endimeli yo lolengé ya *kiréfugié* té, bakoki té kolongola bobatéli oyo epesamaki liboso lolengé ya *protection subsidiaire* na OFPRA.

Esengeli kokomisa recours na CNDA yambo suka ya élaka ya sanza moko (ndakisa, soki okéi kozwa mokanda na yo oyo ezali na eyano ya mabé na posita na mokolo ya le 20 janvier, esengeli kokimisa recours na yo na CNDA yambo ya suka ya mokolo ya le 21 février na kati kati ya butu). Esengeli kotinda recours na yo liboso ya CNDA na mokanda ya *recommandée* na AR, ya *simple* to na télécopie. Boyé esengeli kotinda recours liboso élaka ya sanza moko esuka to mokolo elaka ezali kosuka yambo ya kati kati ya butu (*minuit*). Soki bayambi recours na yo sima ya élaka ya sanza moko, ba kondima kotala yango té, élingi koloba été, ba kosambisa yo té, ba kososola makambo na yo té.

■ Lisalisi ya molobeli.

Ozali na nguya ya kozwa avocat oyo a kosunga yo po na kosala recours pe kozala na yo mokolo ba kosambisa yo na CNDA. Bongo, okoki kosenga bosalisi ya lisambisi (*aide juridictionnelle*). Mbula-matari ékozwa mokumba ya motuya ya lisambisi pé avocat akoki lisusu té kosenga ofuta yé mbongo.

Po na kosenga bosalisi ya lisambisi esengeli, to kokendé na biro ya bosalisi ya lisambisi ya CNDA (*bureau d'aide juridictionnelle*), na élaka ya mikolo zomi na mitano (15) kobanda mokolo oyo okoyamba motindo ya mabé OFPRA.

Adresse ya Biro ya bosalisi ya lisambisi (BAJ) ya CNDA :

Cour nationale du droit d'asile
35, rue Cuvier
93 558 MONTREUIL-SOUS-BOIS

Okoki kopesa kombo ya avocat oyo a ndimi bosalisi ya lisambisi to kosenga na CNDA éponéla yo yé. Soki bapési yo bosalisi oyo, esengeli yo té o futa avocat oyo baponéli yo, ata a sengi yo mbongo.

Bosalisi ya lisambisi épasamaka kaka soki recours na yo ezali na ntina pe bakoki koyamba yango.

Na tango bazali kososola bosengi na yo ya bosalisi ya lisambisi (*aide juridictionnelle*), elaka oyo bapesaki yo po na kokomisa recours liboso ya CNDA, bapemisi yango bobélé soki osengaki bosalisi ya lisambisi na élaka ya mikolo zomi na mitano (15). Ba kobandela kotanga mikolo étikali ya élaka oyo tango okoyamba éyano ya Biro épai osengaki lisalisi ya avocat. Okozala bongo na élaka ya sika po na kokomisa recours na yo liboso ya CNDA, élaka ya sanza moko o longoli mikolo miyé mileki o kati ya mokolo oyo oyambaki motindo ya OFPRA pe bosengi na yo ya lisalisi ya avocat (*aide juridictionnelle*).

Ndakisa, soki oyambi motindo ya mabé ya OFPRA na mokolo ya le 15 janvier, ozali na mikolo zomi na mitano (15) po na kosenga bosalisi ya lisambisi (*aide juridictionnelle*). Soki oyé kosenga bosalisi ya lisambisi le 20 janvier, to mikolo mitano (5) sima boyambi motindo ya OFPRA, ékotikela na yo mikolo ntuku mibalé na motoba (26) kobanda mokolo oyo Biro ya bosalisi ya lisambisi ézwi motindo po na kosala recours na yo.

■ Recours.

Esengeli kolanda masengami oyo :

- ya liboso, tanga malamumu malamumu bandimbola nyonso ekomami na sima ya motindo ya mabe ya OFPRA ;
- esengeli yo okoma recours na papié mpe na lopoto (formulaire ézalaka té), okokoma nkombo na yo ya mbotama, oyo ya nzambé, mokolo mpe esika ya mbotama, ékolo na yo pé ésika ofandaka.
- esengeli yo o signé recours na yo ; soki ozali mwana moké, mobatéli na yo moto a kosigné yango
- esengeli yo obakisan na kati copie ya motindo ya OFPRA ;
- soki bosengi na yo ya ngunda batiaki yango na litindo ya noki noki, esengeli obakisa copie ya likomi moké ya mayébisi bapesaki yo na tango ya boyambi bosengi na yo ya ngunda na guichet unique (tala éténi 2.2.1 «boyébi litindo ya botali makambo na yo ya ngunda »)
- osengeli kolendisa recours na yo, elingi koloba kolimbola ntina oyo oboyi motindo ya mabé OFPRA ézwi to po na nini osépéli na ba ntina oyo étindi OFPRA épesa yo bobatéli lolengé ya *protection subsidiaire* kasi lolengé ya réfugié té ;
- esengeli yo obakisa mikanda oyo ozali na yango oyo bakoki koyébéla yo pe kolakisa ékolo na yo ;
- esengeli yo pé obakisa mikanda ekoki kolendisa lisolo na yo ;
- soki olingi koboya monoko oyo bayokaki yo na OFPRA, esengeli oyébisa yango na recours na yo pe esengeli oyébisa lokota oyo olingi bayoka yo. Soki CNDA endimi boboyi na yo ya monoko oyo bayokaki yo na OFPRA pe bakoki koponela yo mobongoli na monoko osengi té, bakoyoka yo na monoko oyo bakanisi oyokaka.
- esengeli yo o batéla bilembo ya botindi pé boyambi recours na yo, pé photocopie ya recours ;
- soki ozwi ésika mosusu ya kofanda esengeli yo o yébisa yango na CNDA ;
- okoki kosenga bosangeli ya dossier na yo nsima ya boyambi recours na yo.

Po na mikanda oyo élakisi ekolo na yo, ezali malamumu obakisa kaka photocopie na dossier pé kobatéla passeport to buku na yo ya léta. Mpo té soki ozali na mikanda oyo, yango ékopsa nzela ya kokendé kozwa na posita mikanda na yo oyo libanda lia bosambi ékotindela na *lettre recommandée*. Bakoki kosenga na yo olakisa ba mama mikanda (*originaux*) na yo mokolo okosamba na ba zuzi.

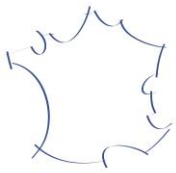
Po na mikanda ékoki kolendisa lisolo na yo, malamumu kopésa mama mikanda na dossier pé yo obatéla photocopie. Bakoki kozongisela yo mikanda yango mokolo ba kosambisa yo, soki osengi yango, to na sima kotindela yo yango na posita. Esengeli kobongola na lopoto mikanda miyé mikoki kolendisa lisolo na yo. Soki té, CNDA ékokoka kosaléla na yango té. Ba sengi té ké yango esalama na mobongoli oyo akatisa ndai, soki ezali mikanda ya mbotama na miyé miwuti na ba zuzi to na ba mbila té.

Ozali na nguya, mokolo ba kolinga koyoka na audience éy'éтали bati banso, ya kobakisa mikanda oyo wapi okomi makambo na yo tèè ndelo ya elaka oyo bayébisi yo na ebiangeli (*convocation*).

■ Mokanda elakisi boyambi ya recours.

Sima ya boyambi recours na yo, CNDA ékotindela yo, na adresse oyo opésaki bango, mokanda oyo ekoyebisa yo « boyambi ya recours ». Mokanda oyo élakisi ete bayambi recours na yo malamumu.

Mingimangi (tala éténi ya nsé « Bopémisi motindo ya bobengani yo na mboka na tango ya recours»), mokanda yango ékopesa yo nguya ya kosenga bobakiséli ya ba sanza likolo ya attestation ya ngunda, mpo été ozali na makoki ya kofanda na France tèè mokolo CNDA ékozwa motindo.

■ Bopemisi motindo ya bobengani yo na mboka na ntango ya recours.

Lolenge ezalaka, ozali na nguya ya kosala recours liboso ya CNDA po na koboya motindo ya OFPRA pe recours oyo mbala moko epémisi mitindo nionso ya bobengani yo, élingi koloba été ozali na makoki ya kokoba bofandi na yo séko na mboka tètè na nsuka ya élaka ya recours pe, soki osali recours, tètè mokolo CNDA ékozwa motindo.

Kasi, okozala na likoki té ya kofanda séko na mboka France liboso ya boboyi bosengi na yo ya ngunda libéla (tala éténi 3.1 « Bosukisi likoki ya kofanda séko sima ya boyambi motindo ya OFPRA »), **okozala kaka ni likoki ya kosala recours liboso ya CNDA** po na koboya motindo ya mabé ya OFPRA to motindo na yé ya boboyi kotala kindoki na yo, boyé recours oyo ékopémisa motindo ya bobengani yo na mboka té :

- ✓ **to recours na yo ezali na lolengé ya bopémisi té (*n'est pas suspensif*)** pé bakoki kozwa motindo ya kobengana yo na mboka oyo pé kosalela yango soki bazwi moko ya mitindo miyé milandi :
 1. soki OFPRA ézwi motindo ya boboyi kotala kindoki na ntina ete ba silisi kopesa yo bobateli lolenge elongobani na mboka mosusu pe, soki mboka yango ezali moko té ya ba mboka ya Union Européenne, epai wapi bakoki kondima lisusu (tala éténi 3.3);
 2. motindo ya OFPRA ya bosukisi bososoli ya bosengi ya ngunda (tala éténi 3.3.);
 3. motindo ya OFPRA ya koboya kotala kindoki na yo soki oyo ndé mbala ya liboso ozali kosenga lisusu ngunda pé ékanisi k'okotisi ngunda kaka mpo ozali kokima ba zongisa yo na mboka na yo.
- ✓ **to recours na yo ezali mbala moko na lolengé ya bopémisi té pe osengi na ba zuzi ya *tribunal administratif* ba pémisa motindo ya bobengani bapési yo na ndembé ozali kosala recours na CNDA**, soki bazwi moko ya mitindo miyé milandi :
 1. motindo ya OFPRA ya koboya bosengi na yo ya ngunda oyo batalaki lolenge ya litindo ya nokinoki na ete ozali moto ya ekoli oyo etosaka makoki mpe bonsomi ya bato (*pays d'origine sûr*) ;
 2. motindo ya OFPRA ya koboya bosengi na yo ya ngunda oyo batalaki na lolenge ya litindo ya nokinoki na ntina ete kozala na yo na mboka oyo ekoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimya ya leta ;
 3. motindo ya OFPRA ya koboya bosengi na yo ya ngunda ya mibale oyo bandimaki kotala ;
 4. motindo ya OFPRA ya koboya kotala bosengi na yo ya ngunda ya mibale ata ko bosengi yango ezali te mpo na kokima bobengani na mboka na yoqui n'a pas été présentée en vue de faire échec à une mesure d'éloignement;
 5. motindo ya koboya kotala kindoki na yo to ya bondimeli yo te nzokande bazwi motindo ya bobengani yo na makasi (*expulsion*) to ya bopekisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya leta to na ba zuzi mpe bazwi motindo ya kofandisa yo esika moko (*assigné à résidence*) to ya kotya yo esika bakangaka bato mwa tango (*réention*) « (tala éténi 2.2.1 « bazwi motindo ya bobengani yo na makasi, ya bopékisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya léta to na ba zuzi ? »).

Okoki kosenga bopémisi oyo, to na tango ozali kosala recours po na koboya motindo ya bobengani, to, soki oyambaki motindo ya bobengani yambo ya boléki na yo na *guichet unique* pe okoki lisusu té kosala recours po na koboya motindo ya bobengani, na tango ya motindo ya kofandisa yo ésika moko (*assignation à résidence*) to ya kokanga yo mwa tango (*réention*), na ndembé ya ngonga mwabé (8) élandi bofandisi to bokangi oyo.

■ Kosambisa makambo na CNDA.

CNDA ékobengisa yo na audience po na kososola recours na yo. Ba kotindela yo ébiangeli oyo, na mokanda, sanza moko yambo ya audience, soki ozali na litindo ya noki noki ba kobengisa yo mikolo zomi na mitano (15) yambo ya audience.

Kasi, soki na yo ezali na ntina ya malamú té po na koboya motindo ya OFPRA, CNDA ékoki, sima bososoli yango na mosali na yé babengi rapporteur, koboya recours na yo na mbala moko na mobéko (*ordonnance*), ba kobengisa yo té po ba sambisa yo.

Audience ékoki kolékana na :

- to na ésika CNDA ézali, na Montreuil to na *Palais de justice* (Ile de la Cité);
- to na vidéo (vidéo-audience) na ba ndako ya ministère ya justice. Nionso ekoleka na bobatéli sékélé ya makambo pe bolékisi bilili na vidéo ezala kitoko.

✓ Lisanga ya ba zuzi :

Ba zuzi oyo ya CNDA ba kososola recours na yo ba kambami na mokonzi na bango magistrat. O ntéi na bango mosali monéné ya Haut-Commissaire ya Nations-Unies po na ba Réfugié (HCR) azalaka. Ba zuzi ya CNDA ba kopesa eyano na bango na recours na yo sima ya maloba ya rapporteur, oyo akososola bosengi na yo ya ngunda, engébéné na ba ndimbola na yo na ya avocat na yo, soki ozali na yé.

Soki OFPRA ezwi motindo na litindo ya noki noki to éboyi kondima kotala bosengi na yo ya ngunda, ékozala zuzi sé moko ya CNDA moto akoténa likambo na élaka ya ba poso mitano.

Na bolingi ya yé moko to soki yo o sengi yango, CNDA ékoki koténa likambo o kati ya lisanga ya ba zuzi nionso, soki bakanisi ké bosengi na yo ya ngunda bakoki kotala yango na litindo ya noki noki té, esengeli kondima kososola yango, to ezali na kwokoso makasi.

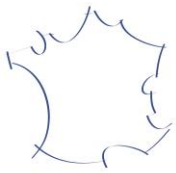
✓ Mbongolà :

CNDA ékopésa yo mobongoli na yé oyo alobaka monoko oyo oyébisaki na tango bayambaki bosengi na yo ya ngunda na guichet unique (tala éténi « boponi lokota oyo okosolola na OFPRA ») to, soki bakoki té, oyo alobaka monoko oyo oyébi koloba. Soki mbébà na ntango bayokaki yo na OFPRA mpo té mobongoli azalaki té esengeli koyébisa yango na tango ozali kosala recours liboso ya CNDA. Soki audience ezali koélkana na vidéo, mobongoli okozal pembéni na yo na ésika bazali koyoka yo. Soki ezali pasi po na kozwa mobongoli oyo akoki kozala na yo, audience ékoki kozala kaka sé soki CNDA atémoli malamú ké mobongoli akozala kuna.

✓ Bozali na yo na audience :

Bozali na yo na audience esengami makasi. Soki okoki kozala na audience té to okoki koya na ngonga té, esengeli koyébisa yango na CNDA. Soki okoki té kozala na audience, okoki kosenga bozongisi audience mokolo mosusu, kasi esengeli yo o sembola na nkoma ntina ya bozangi na yo. Ezali mokonzi ya ba zuzi ya CNDA yé moko moto akozwa motindo ya bozongisi audience mokolo mosusu.

✓ Kosambisama na miso ya bato nyonso :

Bakosambisa yona miso ya bato nyonso. Kasi, okoki kosenga na mokonzi ya ba zuzi bato bazala té (*huis clos*), elingi koloba ete, ata moko azala té na tango bazali kososola makambo na yo. Soki ezali bongo, ba kondimela bosengi na yo. Mokonzi ya ba zuzi akoki mpe yemoko kosenga yango.

■ Motindo ya CNDA.

Soki CNDA ésilisi koténa likambo, ékotindela yo mokanda ya « *recommandé na AR* » na posita mpo na koyébisa yo motindo nini bazwi.

Motindo ékomami na lopoto, na mokanda na kati bakomi na monoko oyo bakinisi oyokaka, po na koyébisa ntina ya motindo na bango.

Na ekateli na ye CNDA ékoki :

- kopomola motindo oyo OFPRA éboyaki kondima makambo na yo pé kopésa yo bobatéli loléngé ya *réfugié* to kondimela yo loléngé ya *protection subsidiaire*. Okozala na makoki ndengé moko soki bandimelaki yo na moko ya bobatéli oyo na OFPRA ;
- kozimisa motindo ya OFPRA ya bondimeli yo loléngé ya *protection subsidiaire* pé kopésa yo bobatéli loléngé ya *réfugié* ;
- kolendisa motindo oyo OFPRA éboyaki kondima makambo na yo mpe koboya recours na yo ;
- tango mosusu, kozimisa motindo ya OFPRA pé kosenga yé étala lisusu makambo na yo ya ngunda.

Okoki koboya motindo ya CNDA pé kosala recours ya suka o libanda enene lia bosambi ébengami Conseil d'Etat. Kuna bakososola na molaï makambo na yo nionso ya ngunda té bakotala kaka sé mituna ya miké miké. Litindo oyo liboso ya Conseil d'Etat ekoki kosenga tango élai pé esengeli kozala na avocat oyo ayébi yango malamumu. Okoki kosenga bosalisi ya lisambisi (*aide juridictionnelle*). Recours oyo ékopésa yo nzela ya kofanda séko na France té pé bakoki tango nionso kobengana pé kozongisa yo na mboka na yo. Ekozala malamumu, po na litindo oyo, kosenga na lingomba to na avocat batéya yo.

■ Nsuka ya likoki ya kofanda seko nsima ya motindo ya CNDA.

Likoki na yo ya kofanda na mboka ekosuka :

- na botangi motindo ya CNDA soki bakati makambo na yo na audience. Kasi yéba été, loléngé nini bakotena makambo na yo okoyamba motindo yango ;

- na boyambi motindo ya CNDA soki baténi makambo na mobéko ey'ébengami *ordonnance*.

Na nsuka ya likoki ya kofanda séko awa, esengeli yo o longwa na France pe bakoki kozwa motindo ya kobengana na France pe kozongisa yo na mboka na yo (tala éténi ya 5).

3.3. Kofungola bosengi ya ngunda oyo basukisaki.

Soki basukusi bososoli ya kindoki na yo (tala éténi 3.1 « Motindo ya OFPRA »), okoki kosenga, bobélé mbala moko, na élaka ya sanza libwa (9) sima ya motindo ya bosukisi, bafungola dossier na yo po basosola yango lisusu. Po na yango, esengeli yo o kendé lisusu komilakisa na lingomba ya boyambi ya yambo (SPADA) pé na *guichet unique* po na bayamba lisusu kingunda na yo (tala éténi ya 2).

Na sima okozala na mikolo mwabé (8), kobanda mokolo oyo okendé na *guichet unique*, po na kosenga na OFPRA basosola lisusu kindoki na yo, bakofungola pe kobanda lisusu kotala makambo na yo na ésika botikaki yango.

Soki osengi bafungola pé basosola lisusu kindoki na yo na élaka ya ba sanza libwa (9), okozala lisusu na makoki ya kofanda séko na mboka pé ba kopésa yo *attestation* ya bosengi ngunda.

Soki olékisi élaka ya sanza libwa (9), bosengi na yo ya bofungoli kindoki ba kotala yago lokola bosengi ngunda ya mibalé (tala na éténi 3.4. « Bosengi lisusu ngunda »).

3.4. Kosenga lisusu ngunda.

Sima ya boboyi makambo na yo na CNDA to soki osali recours na élaka ya sanza moko té sima ya boyambi motindo ya OFPRA, ozali na nguya ya kosenga lisusu ngunda na OFPRA (*demande de réexamen*) bobélé soki ozali na « biloko ya sika », elingi koloba :

- makambo oyo ewuti kosalema nsima ya motindo ya CNDA to liboso ya motindo oyo kasi oyo oye koyéba to kozwa sango kaka na nsima ;
- mpe ékoki kolongisa bobangi ya minyoko na nzoto na yo to mitungisi oyo ékoki koyéla

yo soki ozongi na mboka na yo.

Okoki kosenga na lingomba to na avocat batéya yo na litindo oyo.

Esengeli yo o kendé komilakisa lisusu na lingomba ya boyambi basengi ngunda ya yambo (SPADA) pé na *guichet unique* po na bayamba lisusu kingunda na yo (tala na éténi ya 2).

Na sima okozala na mikolo mwabé (8) kobanda mokolo oyo okéndaki komilakisa lisusu na *guichet unique* po na kokomisa bosengi na yo ya mibalé ya ngunda na OFPRA. Soki dossier na yo ezali ya kokoka té, OFPRA ekosenga na yo obakisa biloko nionso biyé bizangi na kati na élaka ya mikolo minéi (4).

OFPRA na sima ékobanda bososoli ya yambo ya bosengi na yo kaka po na koyéba soki bandimi kotala makambo na yo pé ékozwa motindo na élaka ya mikolo mwabé (8) sima boyambi dossier na yo. Na tango ya bososoli oyo, ba kobengisa yo té po bayoka yo.

Na sima, OFPRA ékoki koyébisa yo ké baboyi kotala bosengi na yo ya ngunda ya mibalé soki makambo to biloko ya sika okotisaki na kingunda na yo ékolendisa nguya ya kozwa bobatéli té.

Soki OFPRA éndimi kotala makambo na yo, ba kososola yango, lolengé ya litindo ya nokinoki, soki éloko épékisi batala makambo na yo na lolengé oyo té.

Soki OFPRA ezwi motindo ya boboyi kotala kindoki na yo to éboyi bosengi na yo lisusu ya ngunda ozali na nguya ya kosala recours po na koboya yango liboso ya CNDA (tala éténi 3.2).

Soki nazali na likoki ya kofanda seko na mboka France na tango bazali kotala bosengi na ngai lisusu ya ngunda ?

Soki oyo nde mbala ya liboso ozali kosenga lisusu ngunda (tala na éténi 3.1 « bosukisi likoki ya kofanda séko sima ya boyambi motindo ya OFPRA ») :

- soki préfecture ékanisi ete okotisi ngunda kaka po ozali kokima ba zongisa yo na mboka na yo mpe OFPRA eboyi kotala kindoki na yo, o kozala lisusu na makoki te ya kofanda seko na mboka kobanda motindo ya OFPRA mpe bakoki kozwa mpe kosalela motindo ya bobengani yo na mboka na yo ;
- soki OFPRA ezwi motindo ya koboya kotala lisusu kindoki na yo kasi préfecture ekanisi ete okotisi ngunda po na kokima te ba zongisa yo na mboka na yo, o kozala lisusu na makoki te ya kofanda seko na mboka kobanda motindo ya OFPRA pe bakoki kozwa motindo ya bobengani yo na mboka na yo kasi okoki kosenga na ba zuzi ya *tribunal administratif* bapemisa motindo ya bobengani bapési yo na ndembé ozali kosala recours na CNDA ;
- soki OFPRA endimi kotala bosengi na yo lisusu ya ngunda kasi éboyi makambo na yo, o kozala lisusu na makoki te ya kofanda seko na mboka kobanda motindo ya OFPRA pe bakoki kozwa motindo ya bobengani yo na mboka na yo kasi okoki kosenga na ba zuzi ya *tribunal administratif* bapemisa motindo ya bobengani bapesi yo na ndembe ozali kosala recours na CNDA.

Soki oyo nde mbala ya mibalé ozali kosenga lisusu ngunda, okozala lisusu na makoki te ya kofanda awa. Bakoki kozwa mpe kosalela motindo ya bobengani yo na mboka na yo, mpe bakozela te motindo ya OFPRA.

4. Bosungi epesamaka na mosengi ngunda mpe makoki na ye

Na tango ozali kosenga ngunda, ozali na likoki ya kozwa bosungi, mpo na oyo etali :

- ndako na esika bayambaka basengi ngunda (CADA) to na ésika ya kofanda mwa mikolo (*hébergement d'urgence*), mpo na yo mpe, soki ozali na yango, na libota na yo (éténi 4.1) ;
- mbongo ya lialisi po na mosengi ngunda (ADA), motuya na yango ekokinya na bonene ya libota na yo (eteni 4.2).

Bosungi oyo ekanelami na OFII na tango ya elaka oyo okendaki kokomisa bosengi na yo ya ngunda na guichet unique (tala na éténi 2.2.2).

Okozwa mpe bosungi na bolandeli ba nzela be botambwisi makambo na yo ya kingunda mpe boyingeli na makoki etali bokolongono ya nzoto, ndakisa kotanga kelasi, kosalisa nzoto mpe kosala mosala (ba éténi 4.3 à 4.5).

4.1. Esika ya kofanda mpo na mosengi ngunda.

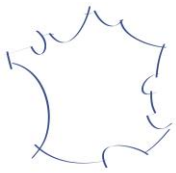
■ Bisika oyo ba ndako ezali.

Bisika ya kofanda ezali ba ndako oyo eyambaka basengi ngunda (CADA) mpe bisika nyonso ya kofanda mwa mikolo mpo na basengi ngunda (HUDA). Bisika oyo ya kofanda efutamaka na mbula matari. Bisika yango, mingimingi, ekambami na ba mangomba.

Bisika ya kofanda ezali 100 000 po na basengi ngunda na etando mobimba ya mboka ya France, na lolenge ya ba ndako, bofandeli ya batu nyonso to ba elalelo (*chambres*) na hôtel. Na CADA mpe na HUDA, bokoki kokabola na bato to mabota misusu bisika lokola (kuku, kikoko, likomba).

Po na bapesa yo esika ya kofanda, esengeli ozala na mokanda oyo elakisi ete osengi ngunda (*attestation pour demandeur d'asile*) nainu ekufi te.

Na ba CADA mpe ba HUDA, okozwa bosungi na bolandeli makambo na yo ya mikanda mpe lisungi na etali mibeko ya leta (bosungi na litindo ya bosengi ngunda pe na oyo étali bokolongono pe bomoi (lialisi ya leta, kosalisa nzoto, kelasi ya bana, etc.). Soki ozali kofanda na hôtel, okoki kozwa bosungi oyo o ntéi ya mangomba ya boyambi ya yambo ya basengi ngunda (SPADA).

■ Kotinda moto esika ndako ezali.

Bosungi oyo bazali kopesa po na bofandeli pe mbongo ya lisalisi (ADA), OFII eye ezali o ntéi ya ya guichet unique (GUDA) ya ésika o kendaki kokomisa bosengi na ya ngunda ndé moto ekokanela yo yango :

- **soki oboyi kondima nionso bakaneli yo na oyo étali esika ya kofanda**, ba kokanela yo lisusu bosungi oyo té.
- **soki ondimi oyo bazali kokanela yo**, OFII ékopesa yo, lolegne ya litindo ya bosengi na yo ya ngunda pe soki ba ndako ya pamba ezali na *département*, na *région* to na etando mobimba ya mboka France, ésika ya kofanda na CADA to ba ndako to na HUDA.

Bakoki kokanéla yo ndako oyo ezali o libanda ya *département* to *région* épai wapi okotisaki bosengi na yo ya ngunda. Soki oboyi ndako oyo bakaneli yo, okokoka lisusu té kozwa ADA pé ba kokanéla yo esika mosusu té ya kofanda.

Soki ba ndako ya pamba ezali té, OFII ekolakisa yo nzela ya SPADA eye ekolukela yo esika ya kofanda.

■ Kokota mpe kobima na ndako.

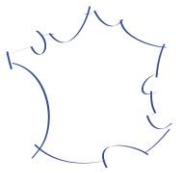
Soki ba ndimi yo ofanda na CADA to HUDA, okofanda kuna tango nionso litindo na yo ya ngunda ekowuméla (na OFPRA pe CNDA).

Kasi, na ba lolenge misusu, okoki kofanda kuna sé na tango mokusé sima ya motindo ya boboyi makambo na yo na OFPRA (tala éténi 4.2 « Na ndembé nini bakosukisa bosungi ? »).

Soki ba ndimeli yo lokola réfugié to lolengé ya protection subsidiaire (na OFPRA to na CNDA), esengeli yo o bima na CADA to na HUDA na elaka ya sanza misato, bakoki kobakisela yo sanza misato na likolo. Soki ofandi séko na esika ozali sima ya élaka oyo, bakoki kosenga na zuzi abengana yo na makasi kuna. Soki na ndimeli yo te (na OFPRA to na CNDA), esengeli yo o longwa na CADA to na HUDA na suka ya makoki na yo ya kofanda séko na mboka (tala na ba éténi 3.1 mpe 3.2 « bosukisi likoki ya kofanda séko »).

Soki ofandi séko na esika ozali kofanda sima ya élaka oyo, bakoki kobengana yo kuna na makasi. Na yango, préfet ya *département* to mokambi ya CADA to ya HUDA a kosengela yo otika ndako na yo. Soki bongo té, préfet ya *département*, to mokambi, akofunda ya na zuzi (*juge administratif*) po azwa motindo ya kobengana yo na esika ozali kofanda. Soki esengeli boyé, ba mbila batu ba kobengana yo na makasi.

4.2. Mbongo ya lisalisi (ADA).

Lisalisi oyo épésami na OFII pe efutami na Biro ya misala pé ya bofuti (*Agence de services et de paiement*).

Ba kobanda kosopela yo mbongo ya lisalisi oyo, na lolengé ya kalati oyo OFII ekopesa yo, tango nipnso okozala na likoki, lokola mosengi ngunda, ya kofanda séko na mboka oyo to tèè mokolo bakotinda na mboka mosusu oyo ezali na mokumba ya kotala bosengi ya ngunda.

■ Makambo oyo esengami mpo na kozwa yango.

Po na kozwa ADA, osengeli :

- 1- kozala na attestation ya bato basengi ngunda ;
- 2- kozala na mbula zomi na mwabe (18) ;
- 3- soki ozali mosengi ngunda, kondima mibéko nyonso na oyo etali bosungi na tango ya boyambi OFII ékanéli yo na tango ya elaka na guichet unique.

Soki nakoki kozwa bosungi oyo soki nazali na attestation ya bosengi ngunda te ?

Lolengé bayébisi likolo, esengeli kozala na attestation ya bosengi ngunda eye nainu ékufi té po na kozwa bosungi oyo.

Kasi, bakoki koboya kopesa yo bosungi oyo soki ozali kosenga ngunda mbala ya mibalé to soki olékisaki mikolo ébélé uta boyingeli na yo na mboka France po na kosenga ngunda, na ntina té (tala na éténi 2.2.1 « boyébi litindo ya botali makambo na yo ya ngunda »), ata k'ozali na attestation ya bosengi ngunda.

Epai esusu, basengi ngunda, bayé babotoli attestation ya bosengi ngunda to ba bakiseli bango mikolo na attestation té sima ya motindo ya mabé ya OFPRA na bosengi na bango ya ngunda batiaki na litindo ya noki noki na ba ntina oyo (moto wa ekolo etosaka makoki pe bonsomi, oyo ezaleli ékoki kobulinginya mitindo ya mboka), ba kokoba kozwa bosungi sima ya motindo ya OFPRA, pé soki basali recours liboso ya CNDA, tèè mokolo zuzi akosambisa bango (juge administratif to zuzi etalaka makambo ya ngunda). Soki boyé, na ba ndakisa oyo, bakoki kotia bosungi mosusu na esika ya mbongo ya lisalisi to kokokinya yango.

■ Ndenge ya kosenga lisalisi.

Soki ozali kosenga ngunda, bakopésa yo mbongo ya lisalisi oyo, na nsima ya elaka oyo okendaki kokomisa bosengi na yo ya ngunda na guichet unique pé soki o ndimi kokendé kofanda na ndako oyo ba kokanéla yo na OFII.

Ba kobanda kosopéla yo mbongo ya lisalisi sé na sima ya bokotisi bosengi na yo ya ngunda na OFPRA, na élaka ya mikolo tuku mibalé na moko (21) kobanda mokolo oyo okendaki kokomisa bosengi na yo ya ngunda.

■ Motuya ya mbongo.

Po na kozwa ADA, esengeli yo o lakisa ké mbongo oyo ozali na yango éléki motuya ya mosolo oyo mbula matari épésaki na bayé bazali na éloko té (RSA).

Po na koyéba motuya ya mbongo ya lisalisi ba kopésa yo, bakotala bonéné ya libota na yo, mbongo oyo ozali na yango pé ndako ozali kovanda.

■ Bosopeli mbongo.

Bosopeli ya liboso ya mbongo ya lisalisi ekozala na sima ya bokotisi bosengi na yo ya ngunda na OFPRA. Soki opesaki limelo na yo ya singa (*portable*) na OFII, ba koyébisa yo na SMS soki okoki kobanda kosalela na kalati na yo.

Bakopesa yo mbongo ya lisalisi oyo tèè na nsuka ya sanza oyo makoki na yo ya kofanda séko na mboka ya France ekosuka (tala na ba éténi 3.1 et 3.2 « Bosukisi likoki ya kofanda séko »).

Bakokata mbongo ya lisalisi na suka ya sanza oyo elandi boyambi ya motindo ya suka ya bosengi ya ngunda.

■ Recours.

Esengeli yo o yébisa na OFII bonbongoli ékoki koyingela na makambo na yo, ezali makoki na yo ya kofanda na mboka, ezala libota na yo, mosolo na yo to mosala na yo.

Soki olingi koboya motindo OFII ézwi na oyo étali ADA, ozali na nguya ya kosala recours na OFII, pé na sima o liboso ya libanda lia bosambi makambo (*tribunal administratif*).

Na ndembe nini bosungi na ngai na oyo etali ndako mpe mbongo ya lisalisi ekosuka ?

Bosungi na oyo etali esika ya kofanda pe mbongo ya lisalisi ekosuka na nsuka ya sanza oyo makoki na yo ya kofanda seko na mboka lolenge ya ngunda esili.

Basengi ngunda, oyo likoki na bango ya kofanda seko esuki nsima ya motindo ya mabe ya OFPRA na bosengi ngunda na bango oyo batalaki na lolenge ya litindo ya nokinoki mpo na makambo mosusu (ozali moto wa ekolo etosaka makoki pe bonsomi, oyo ezaleli ékoki kobulinginya mitindo ya mboka) bakozwa bosungi tii ntango tribunale ekoboya kosenga na bango ya bopemisi motindo ya bobengani to tii ntango CNDA ekokata makambo (tala na eteni 5.1)

- na ntina endimami te, otiki ndako na yo ;
- otosi motindo ya komilakisa na bakonzi te, ozongisi biyano té na mituna basengi to ozalaki te mokolo ba bengisaki yo mpo na lisolo na oyo etali litindo ya ngunda ;
- balakisaki yo esika ya kofanda na OFII to na SPADA eye ezali na région mosusu kasi omilakisaki te na elaka ya mikolo mitano bapesaki yo ;
- OFII etindaki yo na région mosusu pe olongwe kuna na ndingisa ya OFII te.
- obombaki mosolo na yo ;
- obubaki lokuta na oyo etali libota na yo ;
- osengaki ngunda mbala ebele na ba kombo ekeseni ;
- ozali na ezaleli ya yauli to ozangaki botosi na mibéko na esika ozali kofanda.

Liboso OFII ezwa motindo, ekopesa yo nguya ya kotindela bango ba ndimbola na yo na nkoma. Soki obombaki mosolo na yo, obubaki lokuta na oyo étali libota na yo pe osengaki ngunda mbala ébéle na ba kombo ékéséni, ba kosenga na yo ozongisa mbongo basopelaki yo na lolengé oyo elongobani té.

4.3. Kotanga kelasi.

Boyingeli na matéya po na libota ya bato ba sengi ngunda ezali lolengé moko na oyo ya ba falansé.

Engébéné na code ya matéya (*éducation*) (mobéko L. 111-2) « etindami na mwana nionso kotanga kelasi, po na kosunga lolengé fami ékobokolo yé, botéi na yé ».

Tobosana te ete « etindami na bana nionso, ya mwasi mpe ya mobali, moto ya ekole France mpe mopaya, kobanda na mbula motoba tii na zomi na motoba, kotanga kélasi » (mobéko L. 131-1 ya code to tangi liboso).

Kokomisa mwana na eteyelo ya mabandela esalemaka na *mairie*. Esengeli yo opesa mikanda oyo elakisi ete ezali mwana na yo, ya ndako na yo mpe ya mangwélé.

Po na kokomisa mwana na eteyelo ya ibalé na ya isato (*collège* to *lycée*) esengeli yo okende mbala moko na eteyelo yango oyo ezali penepene na esika ozali kofanda.

Lingomba ezali kosunga yo na bolandeli makambo na yo po na mikanda na ba biro mpe botéi, ezala ya esika ozali kofanda to lingomba ya boyambi ya yambo (SPADA) esalaka na OFII (tala éténi 2.1), ékoki kosalisa yo na nyonso oyo.

4.4. Makoki ya komisalisa nzoto.

■ Wapi kokende kosalisa nzoto ?

- **Epai ya mosali ya bokolongono ya nzoto (na libanda ya lopitalo)**

Mpo na mokakatano nyonso ya nzoto, okoki kokende kotalisa nzoto epai ya monganga « asalisaka na bokono nyonso (*généraliste*) » oyo akosala yo ba kizama mpe kokomela yo ba nkisi oyo ozali na yango mposa. Akotinda yo epai monganga mosusu « *spécialiste* » to mosalisi ya bokolongono oyo akosunga yo (mosalisi bakoni (*infirmier*), *masseur kinésithérapeute*...) soki ozali na mposa ya ba kizama misusu to bosalisi esusu.

- **Na etekelo nkisi** : po na kosomba ba nkisi, to kosenga lilako.

- **Na lopitalo** : soki likama ebimi na mbalakata, to na bozwi élaka mpo na ba kizama to kotala monganga asalisaka na bokono moko « *spécialiste* ».

Esengeli kofuta mbongo mpo basalisa yo, kasi yango ekoki kofutama na bobatéli bwa léta oyo épasamaka na basengi ngunda po na kosalisa nzoto (tala na éténi elandi).

Ntango ozali kozela bobatéli bwa léta (*couverture maladie*), okoki kokende kotalisa nzoto ofele na bisika oyo :

- Po na bokono nyonso :
 - okoki kokende na bisika oyo batalisika nzoto (PASS) ezalaka na lopitalo. Ba minganga bakosunga yo mpe kopesa yo ba nkisi ofele.
 - na ba mangomba misusu (Médecins de Monde, le COMEDE...) epai okoki kokende kotalisa nzoto mpo na bokono nyonso, bokono ya mino, to po na bokono étali (bomwasi, miso to ya moto, etc.).
- Po na kotalisa nzoto po na makambo misusu :

- Mpo na basi bazali na zemi, mpo na mangwélé ya bana bakokisi nainu mbula motoba (6) té : na centre ya PMI (esika kotalisa nzoto po na ba mama na bana)
- Po na koluka koyéba soki ozali na *tuberculose* : na CLAT (na centre esalisaka mpo na bokono ya *tuberculose*)
- Mpo na koyéba soki ozali to te na sida, *hépatites* pe bokono okoki kozwa na bosibi : na ba Centres ya kofuta mbongo te, mpo na boluki pe boyébi bokono (CeGIDD)
- Mpo na kozwa ba minganga mpo na kokumba zémi té : na ba centre ya *planification* po na libota (CPEF)
- Mpo na moméli bangi to molangi masanga (*addictions*) : na Centre ya kotalisa nzoto, bosalisi pe boyébisi na oyo ba *addictions* (CSAPA)

Kenda epai ya lingomba na yo oyo ya boyambi ya yambo (SPADA), ya esika ozali kofanda to na lopitalo mpo na koyéba esika bazali, to kotala na internet <http://annuaresante.ameli.fr>

Ntango ya bokono ya mbalakata to likama, kobenga ba nimeru 15 to 112, to kokende na ba urgences ya lopitalo ya pembéni soki okoki kobenga te.

■ Lolenge nini kozwa lisalisi ya leta mpo na kosalisa nzoto ?

Na France, kosalisa nzoto esengaka mbongo kasi okoki kozwa lisalisi ya leta mpo na kolongono ya nzoto oyo ekozwa mokumba mobimba yo kofuta mosolo ya kolongono ya nzoto.

Ezali bobateli ya kolongono ya nzoto mpo na bato nyonso (*protection universelle maladie, PUMa*) mpe bobateli mosusu ya kobakisana (*Complémentaire santé solidaire, CSS*). Oyo ya nsuka epesamaka engebene na mosolo oyo ozali na yango.

Bibongiseli oyo ezali kobatela yo mpo na kosalisa nzoto epai ya monganga to na lopitalo, ezala mpe mpo na ba maneti ya miso, kosalisa mino etc. Lisusu, na bobateli oyo ya kobakisana monganga akosenga yo ndambo ya mosolo te liboso mpo na kosalisa nzoto, mpe ekopesa yo likoki ya kokitisa motuya ya mbongo ya kofuta motuka.

Okoki kosenga bobateli nyonso oyo mpo na bokono na caisse primaire d'assurance maladie (CPAM) ya departema na esika ofandaka :

- **ntango ya boyambi bosengi ya ngunda mpo na bana na yo ya mike** : esengeli kobakisa bobele ba sango na ba formulaire ya « Kosenga bofungwami ya makoki ya kozwa bobateli bwa leta mpo na bokono » na ya « Bosengi bobateli mosusu ya kobakisana » mpe kotya na kati mokanda ya bosengi ngunda oyo bana bazali ;
- **nsima ya sanza misato ya kozala na yo (to molongani na yo) na France** : osengeli bongo kobakisa lisusu ba sango na ba formulaire mpe kotya na kati, na attestation na yo ya bosengi ngunda, mokanda elakisi ete ozali na France uta sanza misato, ndakisa : mokanda ya ndako esalami na centre epai ofandaka mpo na ba sanza misato euti koleka ; mokanda ya esika oyambaka mikanda ya sanza misato na nsima ; attestation ya bosengi ngunda koleka sanza misato ; mokanda nyonso epesami na lingomba ya boyambi ya yambo ya basengi ngunda (SPADA) ya sanza misato na nsima ; soki ofandaka epai ya moto, mokanda elakisi na bosembo kofanda na yo epai na ye mpe eyebisi mokolo obanda kofanda kuna na mikanda na ye ya ndako (mokanda ya bofuteli ndako, factiri ya kura ...) ezali na nkombo na ye ya sanza misato euti koleka etc.

Soki yo to bana na yo bozali na mposa ya kosalisa nzoto nokinoki, okoki kobakisa mokanda elakisi mposa na bino ya kosalisa bokono nokinoki, mpo na kososola dossier mbangumbangu mpe kozwa bobateli na bino ya kolongono ya nzoto na lombangu mpenza.

Mpo na bobongisi ya ba nzela oyo okoki kosenga lisalisi na lingomba na yo ya boyambi ya yambo (SPADA), na centre oyo ozali kofanda (CADA, HUDA...) to mpe lisusu na biro oyo ya lopitalo mpo na kosalisa bato (*serice social de l'hôpital*).

Bobateli na yo ya kolongono ya nzoto ekobanda mokolo oyo okokomisa mikanda na yo na CPAM. Na yango wana ezali na ntina mingi ya kosenga yango nokinoki mpo na bana na yo (banda boyambi ya bosengi na yo ya ngunda), mpe na ntango okokisi yo moko to molongani na yo sanza misato ya kozala na France.

Okoyamba na nsima attestation oyo osengeli kolakisa na monganga, na lopiatalo to na pharmacie mpo na kosalisa nzoto. CPAM ekotindela yo yango na adresse oyo ezali na ba formulaire : osengeli kokoma na formulaire adresse ya esika oyo oyambaka mikanda .

Okozala na bobateli ntango nyonso bazali kotala bosengi na yo ya ngunda, mpe na nsima soki bandimi makambo na yo ya ngunda. Lokola bobateli ya bokolongono ya kobakisana ezalaka mpo na mbula moko, osengeli mbula na mbula kosala dossier ya sika mpo na kokoba kozwa yango, malamau ezala kati ya sanza 4 mpe 2 liboso ya nsuka ya makoki oyo ezali na attestation na yo.

Na kozela bofungwami ya makoki na yo, okoki kosalisa nzoto na kofuta te na ba mangomba oyo ezalaka ofele etangami na eteni ya liboso « Wapi kokende kosalisa nzoto ? ».

« Bosalisi nzoto nokinoki » na lopitalo ekofutama na leta. Ezali kosalisa nzoto mpo na bokono oyo ekoki kozela te, ndakisa : kosalisa mpota monene, kobukana loboko to lokolo, kozika moto, bokono makasi to ezwamaka, bolongeli moke kolongono ya nzoto mpe mwasi ya zemi (lokola botali ya bokolongono ya nzoto mpo na kopekisa maladi na tango ya zemi mpe nsima ya kobota, na ntango ya kobota, kosopa zemi...) **Osengeli kolakisa attestation ya bosengi ngunda ntango okoya na lopitalo à mpo na kosalisa nzoto ofelesans.**

KOSIMBA NA MOTO :

Okosenga lisalisi ya leta mpo na kolongono ya nzoto na CPAM ya esika ofanda uta mokolo oyo bayambaki bosengi na yo ngunda mpo na bana na yo ya mike, mpe mpo na yo moko (to molongani na yo) ntango kaka okokisi sanza misato na France.

Ntango ozali kozela lisalisi ya leta mpo na kolongono ya nzoto, okoki kosalisa nzoto na kofuta te na ba mangomba oyo esalisaka bato ya maladi to mpo na « kosalisa nzoto nokinoki » na lopitalo : olakisa attestation na yo ya bosengi ngunda.

Okoyebisa na CPAM mbongwana nyonso ya makambo na yo : okotinda copie ya attestation ya bosengi ngunda ya sika, attestation ya sika ya esika ofandaka to oyambaka mikanda, mpe copie ya récépissé na yo ya bosengi mokanda ya kofanda na poto soki ozwi bobateli.

4.5. Makoki ya kosala mosala.

Lokola mosengi ngunda, bakoki kopesa yo nzela po na kosala mosala soki OFPRA, mpo na ba ntina oyo étali yo te, éyanoli yo te na elaka ya ba sanza motoba (6) kobanda mokolo oyo okotisaki bosengi na yo ya ngunda.

Boye, okoki, na bolakisi bosengi na yo ya kozwa nzela ya kosala mosala na mosalisi na yo, kosenga bapesa yo nzela ya kosala mosala na biro etalaka makambo ya mosala mpo na bapaya (SMOE) na la DIRECCTE ya *département* na esika ofandaka.

Préfet/DIRECCTE/SMOE nde moto akozwa motindo na bosengi na yo ya bopesi nzela ya kosala mosala na elaka ya sanza mibalé kobanda bosengi na yo. Soki oyambi éyano na élaka oyo té, élakisi ké bosengi na yo kozwa nzela ya kosala mosala ba ndimi yango. Ba kosangela mosalisi na yo na yo moko, pe okosalela yango kaka engebéné na bowumeli ya makoki na yo ya kofanda séko na mboka.

Soki ba ndimeli yo, préfet akotinda ndingisa mpo osala mosala koléka ba sanza misato (3) to mpo na misala na mwa eleko (saisonnier) na OFII.

Bakoki kasi koboya kopesa yo nzela yo kosala mosala, soko misala mizali ébélé té na région épai ozali koluka osala mosala na yo, kaka sé soki mosala olingi kosala étangami o ntéi ya misala mizali pasi po na kozua moto akoki kosala yango.

Soki ozali na ndingisa ya mwa tango mpo na kosala mosala, na tango ya bobuki mokanda ya boyokani (*contrat de travail*) na foti na yo té, to soki mokanda ya boyokani ezalaki na ndelo (*contrat de travail à durée déterminée*) to ya mwa mikolo (*intérim*), okoki kokende komikomisa lokola mosengi mosala na *Pôle emploi*.

Soki ozali mwana moké oyo azali na mobatéli té mpe ozwi ndingisa ya kosala mpo té olingi koyékola mosala (*contrat d'apprentissage*) to ya koyéba malamu mosala (*contrat de professionnalisation*) eye esalami na mokanda ya boyokani na ndelo, okoki kolanda kosalela mokanda oyo ya boyokani soki okotisaki kingunda na yo kobanda mobu ya le 1er mars 2019.

Na suka, soki ozali kosala mosala, ozali na nguya ya kosenga, lolengé ékomami na buku ya mibéko ya mosala (*code du travail*), oyékola mosala (*formation professionnelle*).

5. Makambo nini ekoleka nsima ya koboya bosengi ya ngunda na oyo etali likoki ya kofanda seko na mboka oyo

5.1. Motindo ya OFPRA to ya CNDA ya koboya ngunda.

■ Nsuka ya likoki ya kofanda seko na mboka nsima ya boyambi motindo ya OFPRA.

✓ Recours na CNDA n'est pas suspensif :

Ndengé bayébisi na éténi 3.1, likoki na yo ya kofanda séko na mboka ekosuka tango OFPRA ékozwa moko ya ba mitindo miyé milandi :

1. motindo po na koyébisa ke baboyi kotala bosengi na yo ya ngunda na ntina ete ba silisi kopesa yo bobateli lolenge elongobani na mboka mosusu pe, soki mboka yango ezali moko ya ba mboka ya Union Européenne, epai wapi bakoki kondima yo lisusu (tala éténi 3.3) ;

2. motindo ya kosukisa bososoli ya bosengi na yo ya ngunda (tala éténi 3.3.);
3. motindo ya boboyi kotala kindoki na yo soki oyo nde mbala ya liboso ozali kosenga lisusu ngunda nzoka nde bazui motindo ya bobengani yo na mboka.

Boyé, bakoki kobotola attestation ya bosengi ngunda to koboya kobakisela yo ba sanza na likolo pe kozwa motindo po o longwa mboka oyo. Recours liboso ya CNDA ékopémisa motindo ya bobengani yo na mboka té pe bakoki kosalela yango tango nionso..

Soki oyébisa OFPRA otiki bosengi na yo ya ngunda, obungisi likoki na yo ya kofanda séko na mboka et le recours liboso ya CNDA ékopémisa motindo ya kologwa mboka té.

✓ **Recours na yo ezali mbala moko na lolengé ya bopémisi té :**

Likoki ya kofanda séko na mboka prend ekosuka pe soki OFPRA ézwi moko ya ba mitindo miyé milandi :

1. motindo ya koboya kotala bosengi ya ngunda ya mibalé ata ko bosengi yango ezali té po na kokima bobengani na mboka na yo ;
2. motindo ya koboya bosengi na yo ya ngunda ya mibalé oyo bandimaki kotala ;
3. motindo ya koboya bosengi na yo ya ngunda oyo batiaki na litindo ya noki noki na ntina été ozali moto ya ékolo ey'étosaka makoki pe bonsomi ya bato (*pays d'origine sûr*) ;
4. motindo ya koboya bosengi ya ngunda oyo batiaki na litindo ya noki noki na ntina été bozali na yo na mboka oyo ékoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta ;
5. motindo ya koboya kotala kindoki na yo to ya bondimeli yo té nzoka ndé bazwi motindo ya bobengani yo na makasi (*expulsion*) to ya bopékisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya léta to na ba zuzi pe bazwi motindo ya kofandisa yo ésika moko (*assigné à résidence*) to ya kotia yo ésika bakangaka bato mwa tango (*réretention*) tala éténi 2.2.1 «bazwi motindo ya bobengani yo na makasi, ya bopékisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya léta to na ba zuzi ? »).

Na ba éténi 1 na 4, bakoki kobotola attestation ya bosengi ngunda to koboya kobakisela yo ba sanza na likolo pe kozwa motindo po o longwa mboka oyo.

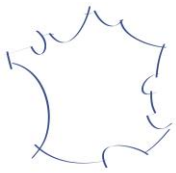
Soki bazwéli yo motindo ya kolognwa na mboka (OQTF), bakoki kofandisa ésika moko mpo ba basosola mbangu pe kolanda malamumu bosengi na yo ya ngunda to kokanga mwa tango soki yango esengeli bongo po na koyéba ba ntina ya bosengi na yo to soki bokengi to bokimia ya léta esengi mbongo.

Soki recours ezali mbala moko na lolengé ya bopémisi té, ozali na nguya ya kosenga na *tribunal administratif*, na tango ozali kosala recours mpo na bozimisi ya OQTF oyo bapesi yo, bopémisi ya motindo ya bobengani yo na ndembé ozali kosala recours liboso ya CNDA po na koboya motindo ya l'OFPRA, na tango CNDA ezali kotala recours na yo.

Yéba été, okoki kosenga bozimisi ya OQTF ézwami na sima ya motindo ya boboyi bosengi ya ngunda kaka sé na élaka ya mikolo zomi na mitano (15) kobanda mokolo oyo oyambi yango. Zuzi azali na ba poso zomi (10) po na kokata likambo. Elaka ya recours ezali ya mikolo mibalé soki ba kofandisi yo ésika moko (*assigné à résidence*) to batié yo ésika bakangaka batu mwa tango (*placé en rétention*). Boyé, zuzi akozala na mikolo misato po na kokata likambo.

Recours po na kozimisa OQTF épémisaka motindo oyo : bakoki kobengana yo té na tango ya élaka oyo ozali na yango po na kosala recours pe, soki osali recours liboso ya tribunal administratif, yambo tribunal ekata likambo.

Soki bapésaki yo OQTF liboso osenga ngunda pe okoki lisusu té kosala recours po na koboya OQTF, okoki kosenga mbala moko na tribunal administratif bapémisa OQTF na élaka ya mikolo mibalé élandi

bofandisi na yo ésika moko to bokangi na yo mwa tango. Bosengi oyo épémisaka motindo ya bobengani.

Soki osalaki recours té po na bozimisi OQTF to, okoki lisusu té kosala recours po ba koboya OQTF, soki osengi bopémisi ya motindo ya bobengani yo na mboka na yo té, bakoki kobengana yo na nsuka ya élaka ya kosala recours to ya kosenga bopémisi. Bakosukisa pé bosungi na oyo étali ndako pé mbongo ya lialisi na nsuka ya sanza oyo élaka ya kosala recours ésuki.

Na ndakisa ya 5, okoki, na élaka ya mikolo mibalé élandi motindo ya OFPRA, kosenga na zuzi ya *tribunal administratif* bopémisi ya motindo ya bobéngani na ndembé oyo CNDA ézali kotala recours na yo (tala éténi 2.2.1 « Bazwi motindo ya bobengani yo na makasi, ya bopékisami bozali na yo na mboka na bakonzi ya léta to na ba zuzi ? »).

Nini ekoleka na nsima ya bosengi na yo ya kopemisa motindo na yo ya bobengani ?

Tribunal administratif endimi bosengi na yo soki olakisaki yé ba ntina ya malamau oyo ékoki kolongisa bofandi na yo séko na mboka oyo, lolengé ya kingiunda, na ndembé CNDA ézali kotala recours na yo.

Boyé, okoki kotikala awa tèè nsuka ya élaka ya recours na CNDA, pé soki osalaki recours oyo, téè tango CNDA ezokzwa motindo. Ekoki kosala ké, motindo ya tribunal administratif ésukisa bofandisi na yo ésika moko to botii na yo ésika bakangaka batu mwa tango, kasi té soki bozali na yo na mboka oyo ékoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta. Bakosukisa bosungi na oyo étali ndako pé mbongo ya lialisi na nsuka ya sanza oyo élaka ya kosala recours liboso ya CNDA ésuki, pe soki osalaki recours oyo, na nsuka ya sanza pyo CNDA ékati likambo.

Soki tribunal éboyi bosengi na yo ya bopémisi motindo ya bobengani, bakoki kosalela motindo ya bobengani yo na mboka oyo pé basukisi bosungi na oyo étali ndako pe mbongo ya lialisi na nsuka ya sanza oyo oyambaki motindo ya tribunal.

Soki OQTF oyo bapesi yo ezali na élaka po na o longwa yo moko mboka ya France, elaka yango ekobanda mokolo oyo tribunal administratif éboyi bosengi na yo ya kopémisa motindo ya bobengani to, soki té, mokolo oyo CNDA ézwi motindo.

■ Nsuka ya likoki ya kofanda seko na mboka nsima ya botangi to boyambi motindo ya CNDA.

Na ba ntina misusu, makoki na yo ya kofanda séko na mboka eskosuka soki baboyi kondimela yo libél :

- to na nsuka ya élaka po na kosala recours ya boboyi motindo ya OFPRA (sanza moko) soki osali recours libos ya CNDA té ;
- to, soki osalaki recours liboso ya CNDA na élaka ya sanza moko, na dati oyo ba kotanga motindo ya CNDA na, to mokolo oyo okoyamba motindo yango soki bakataki makambo na motindo éy'ebengami ordonnance.

Boyé, esengeli yo o longwa France pe bakoki kozwa motindo po na kosengala yo o longwa France (OQTF).

Kosala recours liboso lia libanda monene lia bosambi makambo (*Conseil d'Etat*) epesaka nguya ya kofanda seko na mboka ?

Okoki kokoma na Conseil d'Etat po na koboya motindo CNDA ézwi. Elaka po na kosala recours oyo ezali ya sanza mibalé kobana mokolo oyo oyambi motindo ya CNDA.

Conseil d'Etat ékotala ba ntina nionso ya likambo té, kasi kaka sé botosi ya mibéko étali litindo, soki ba mbeba ezali té pe soki zuzi oyo atalaka makambo ya ngunda aseleli malamumu makoki ya asili.

Kasi, recours oyo ekopesa yo nguya té ya kozwa makoki ya kofanda séko na mboka pe bakoki kobengana yo liboso Conseil d'Etat ékata makambo.

5.2. Lisalisi mpo na kozonga na mboka na yo.

Préfecture ékopesa motindo po na koyébisa yo k'esengeli o longwa mboka (OQTF) na élaka, soki otondisi mitindo, mbala mingi ezalaka ya sanza moko, po na kolongwa mboka yo moko.

Na elaka oyo, okoki kosenga bapesa yo bosalisi po na kozonga mboka na yo (*aide au retour*). Po na yango, esengeli yo o kamata elaka na OFII.

✓ Lolenge ya lisalisi mpo na kozonga mboka

Lisalisi po na kozonga mboka ezali po na kokasola bokéi ya bapaya bazali na makoki ya kofanda na France pe ba lingi kozonga na mboka na bango. Bosalisi oyo ekoki kosengama na ngonga oyo oyambi OQTF. Ekozala malamumu na élaka bapesi po na kolongwa mboka kosalela yango po na kosenga bosalisi oyo.

Na mokano ya kolongisa bozongi ebongi mpenza, lisalisi ya OFII ékangi :

- **bosungi na oyo étali mikanda mpe biloko mpo na bobongisi mobembo** ya bozongi mboka ya mozwi lisalisi na libota na yé :
 - bobombisi tiké ya mpepo mpo na kokende na mboka ;
 - bosungi na bozwi mikanda ya mobembo ;
 - kolongwa esika ozali kofanda na France po na kokendé na aéroport na France ;
 - boyambi mpe bosungi, tango ya bolakisi mikanda ya mobembo na aéroport.
- **bosungi na oyo etali mbongo ya transport** ya biloko kobanda esika bozali kofanda na France tèè bokomi na yo na mboka ya bozongi ;
- **lisungi ya mosolo** oyo bakosopéla mopaya na mbala moko, na tango ya bozongi.

✓ Lolenge ya lisalisi na oyo etali mosala

ENa lisalisi oyo ya bozongi mboka, bakoki kokanéla bapaya oyo bazongi mboka na bango bosungi na oyo étali esika ya kozwa lifuta.

Bosalisi oyo, ékoki pé kopésama na bato baboyi kondima makambo na bango ya ngunda na libota na bango.

Bosalisi oyo ezalaka lolenge misato. Engebéné na makambo mpe ba mposa ya bato bazali kozwa yango, bakoki kosangisa yango nionso lolengé makambo na bango etindi :

- **lisalisi na oyo etali bomoi na bokomi** (éténi 1);
Lisungi bakopesa noki noki na bokomi, lolenge ya biloko to ya mosolo, ékoki kozala bobongisi ndako to lisalisi na kozwa esika ya kofanda ntango mokuse, lisalisi na oyo étali bokolongono, kélassi ya bana to biloko ya kélassi.
Ekoki pé kozala lisungi na bolandeli makambo mwa tango, ndakisa, koyéba ba mposa ya libota.
- **lisalisi na oyo etali mosala** (éténi 2) ;
Yango ékoki kozala :

- lialisi po na kozwa mosala na mboka ya bozongi ;
- lialisi po na koluka mosala ;
- lialisi po na koyékola mosala.
- **Lialisi mpo na kokela kompanyi (eteni 3).**

5.3. Bozongi mboka na makasi.

Soki ozalaki na elaka po na kolongwa yo moko mboka pé olongwé mboka té na nsuka ya élaka, okofanda na mboka France na bosembo té. Bakoki kobengana yo na makasi na ba pulusu. Motindo oyo ya kobengana yo na makasi bakoki kozwa yango elongo na motindo ya kofandisa yo ésika to kotia yo na esika basimbaka bato mwa mikolo yambo ya bozongisi yo na mboka na yo.

Soki bapesaki yo motindo ya OQTF na elaka ya kozonga yo moko mboka na yo té, ozali lisusu na makoki te ya kofanda mboka kobanda mokolo oyo oyambaki motindo pé bakoki tango nionso kozongisa yo na mboka na yo.

6. Makoki ya bato bazwi bobateli

Soki ba ndimeli yo lokola réfugié to bapési yo bobatéli lolengé ya *protection subsidiaire* okomi sik'oyo na bobatéli ya bakonzi ya France. Okoki lisusu té komilakisa na bakonzi ya mboka na yo, to kozonga na mboka na yo po ozali na bobangi.

OFPRA ndé ékopésa yo bobatéli na bolandéli pe botambwisi ya makambo na yo na oyo étali mikanda pé makoki, élingi koloba été, biro oyo moto ékobanda kopésa yo mikanda ya *état civil* na mikanda misusu, sima ya bolendisi état civil na yo.

6.1. Kofanda na France.

Ba ndiméli yo lokola réfugié, ozali na nguya ya bozwi mokanda ya mbula zomi ba mbula zomi nionso oyo ékopesa yo nzela ya kotambola na bonsomi na étando mobimba ya France.

Na tango okoyamba mokanda po na koyébisa yo ké bandiméli yo lokola réfugié, esengeli yo okende na préfecture ya esika boyambaka mikanda. Na elaka ya mikolo mwabé (8) kobanda mokolo oyo osengaki mokanda ya kofanda na mboka, préfecture ékopesa yo récépissé ya liboso ya sanza motoba (6) oyo bakomi « *reconnu réfugié* ».

Récépissé oyo ékopésa nguya ya kosala mosala o longi. Ba kobakisela yo ba sanza motoba na likolo tango nionso ozali kozila mokanda na yo ya mbula zomi. Soki OFPRA esilisi kolendisa état civil na yo, bapési yo na sima mokanda no yo ya mbula zomi.

Ba ndiméli yo na lolengé ya protection subsidiaire, ozali na nguya, kobanda mobu ya le 1er mars 2019, ya bozwi mokanda ya mbula minéi, pé na sima ya mbula mibalé, oyo ékopésa yo nzela ya kotambola na bonsomi na étando mobimba ya France.

Na tango okoyamba mokanda po na koyébisa yo ké bapési yo bobatéli, esengeli yo o kendé na préfecture ya esika boyambaka mikanda to ofandaka. Na elaka ya mikolo mwabé (8) kobanda mokolo oyo osengaki mokanda ya bofandi, préfecture ékopésa yo récépissé ya liboso ya sanza motoba (6) oyo bakomi « *a obtenu le bénéfice de la protection subsidiaire* ». Récépissé ékopesa yo nguya ya kosala mosala olingi. Soki OFPRA esilisi kolendisa état civil na yo, bapési yo na sima mokanda no yo ya mbula minéi.

Sima ba mbula minéi ya bofandi na bosembo ba kopesa yo mokanda ya mbula zomi.

6.2. Kofanda na libota.

■ Makoki ya kofanda na mboka mpo na libota na yo.

Ozali réfugié to ba ndimela yo lolengé ya protection subsidiaire, bayé bakoki kozwa mokanda lolengé moko na yo ékozala :

- Molongani oyo obalana na yé to moto oyo bosangani na Pacs, soki azali na mbula zomi na mwabé pé soki libala to Pacs bosala yango yambo ya bokotisi bosengi ya ngunda to, soki té, bosala yango uta mbula moko pé soki bozali naino ;
- Molongani na yo ya libala, moto oyo bosangana to makango na yo, soki obengisaki yé na France éngébéné na litindo éy'ébengami *réunification familiale* (tala éténi élando na nsé « Makoki ya bosangisi ésika moko na libota ») ;

- bana na yo oyo bakokisi mbula zomi na mwabé to na mbula zomi na motoba soki ba lingi kosala mosala ;
- ba boti na yo (oyo ba boti yo), soki ozali naino mwana moké pé obala té.

Bato ya libota na yo to wuti kotanga ba sengeli kokendé na préfecture ya ésika bovandaka po na kozwa mikanda na bango.

■ Makoki ya bosangani esika moko na libota.

Soki libota na yo ezali kovanda o libanda ya France na tango bawuti kopésa yo bobatéli, okoki kobengisa bango na France éngébéné na litindo éy'ébengami « *réunification familiale* » kobanda mokolo oyo owuti kozwa bobatéli pé ba kosenga na yo té ké ozala na mosolo to ndako.

Bato ya libota okoki kobengisa :

- molongani obalana na yé to moto oyo bosangani na Pacs, soki azali na mbula zomi na mwabé pé soki libala bosala yango to bosangana yambo ya bokotisi bosengi ya ngunda ; ;
- molongani oyo bobalana té, soki azali na mbula zomi na mwabé pé ozalaki kovanda na yé, yambo ya bokotisi bosengi na yo ya ngunda ;
- bana oyo obota na molongani na yo oyo naino balékisi mbula zomi na libwa(19) pé ba bala té ;
- bana na yo na ya molongani na yo oyo bobota liboso, naino balékisi mbula zomi na libwa té (18).
Ezali bana :

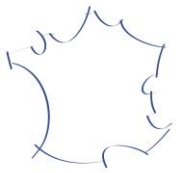
- ✓ oyo obota to molongani na yo abota, to moboti mosusu akufa to balongola boboti ;
- ✓ oyo bapesa yo obokolo to na molongani na yo, engébén na motindo ya zuzi. Esengeli yo opesa copie ya motindo oyo na ndingisa ya moboti mosusu ya kopesa nzela na mwana aya na France ;

- ba boti na yo (oyo ba boti yo), soki ozali naino mwana moké pé obala té. Bakoki koya elongo na bana na bango ya miké pé ba bala té.

Bato ya libota na yo basengeli kosenga visa ya molai koléka sanza misato po na koyingela na France, na ambassade to na consulat, eye ékozwa motindo na élaké élongobani. Ezali na ntina ya kokoùà yambo mokanda na biro ya fami ya ba réfugiés.

Bakoki koboya obengisa libota na yo soki osaleli mibéko ya mboka oyo té, na oyo étali lolengé ya kozala na libota na France. Lokola pé bakoki koboya oyamba moto nionso ya libota na yo oyo bozali na yé na France ekoki kobulinginya mitindo to bikimia ya léta to bayébi kazali moti songi songi to moko ya mosali minyoko na batu oyo ekoki kolongisa bopési bobatéli.

Soki obalanaka na molongani na yo sima ya bokotisi ngunda na yo, esengeli osenga bosangisi ya libota na yo (*regroupement familial*) na OFII.

6.3. Bofandi malamumu na bato mosusu na botosi mibeko ya mboka.

■ Kotya loboko na mokanda ya boyokani na Biro etalaka makambo ya bapaya (OFII) mpo na bofandi malamumu na bato

Bandimeji yo lokola refugie to lolenge ya *protection subsidiaire*, na yango osengeli yo osigné na OFII mokanda ya boyokani ya boyambi mpe bofandi na bosembo (contrat d'intégration républicaine = CIR). Mokanda oyo ya boyokani esalemi o kati ya yo na mbula matari ezali mpo na kobongisa lolenge na yo ya kofanda na botosi mibeko ya mboka.

Yango ezali kopesa yo nguya ya :

- koyekola kosalela mibeko ya leta na mikolo mineji, lokumu, bibongiseli (*institutions*) ya République, makoki mpe lotomo na oyo etali bomoi na France mpe etamboli ya ekolo France;
- koyekola koloba lopoto engébéné na niveau ya yo. Na nsima ya koyekola, okoki kozwa diplôme oyo elakisi ete oyebi koloba lopoto lolenge ekoki ;
- koyeba mosala nini okoki kosala mpe bosungi mpo na koluka mosala ;
- bosungi na bolandeli ba nzela oyo ebongi mpo na yo mpo ya boyambi mpe bofandi na bosembo

Mpo na koyeba makambo mosusu, okoki kosolola to kokutana na boyangeli ya OII ya esika ofandaka.

6.4. Makoki mpo na kobatelama.

■ Makoki ya kozwa esika ya kofanda.

Soki ozalaki kovanda na CADA to na centre mosusu na tango ozali kosenga ngunda, bakopésa yo sima ya bozwi bobatéli, nguya kolandéla bofandi na yo kuna na boumeli ya sanza misato (3), mpe kobakisela yo lisusu sanza misato na bondimi ya préfet.

Lokola bapési yo bobatéli, okoki mpe kosenga na OFII balukéla yo esika na centre épai okoki kofanda mwa tango (*centre provisoire d'hébergement = CPH*). Soki okokisi mitindo ya bokoti mpe esika ya pamba ezali, bakofandisa yo kuna na boumeli ya sanza libwa (9) oyo bakoki kobakisa sanza misato na likolo.

Basali ya centre bakozala na yo elongo po na kosunga yo na ba nzela ya boluki mosala.

Pé lisusu, okoki koyingela na ba ndako oyo bapesaka bango po na bato bayambi to ba ndako ya léta, esengeli yo okotisa dossier na yo.

■ Makoki ya kosala mosala.

Soki bandiméli yo lokola *réfugié*, ozali na nguya ya kosala mosala tango bakopésa yo *récépissé* ya liboso bakoma « *Reconnu réfugié* ».

Soki bandiméli yo lolenge ya *protection subsidiaire*, ozali pé na nguya ya kosala mosala tango bakopésa yo *récépissé* ya liboso bakoma « *A obtenu le bénéfice de la protection subsidiaire* ».

Okoki kosala mosala na mokanda ya boyokani ya mosala oyo ezali na ndelo (CDD) to oyo ezali na ndelo té (CDI). Okoki pé komikomisa na liste ya bato bazali koluka mosala pé kozwa bosungi na bolandéli makambo na yo na oyo étali mosala. Okoki koyekola mosala

Mikanda ya mbula zomi bapési na libota ya réfugié, na mikanda ya mbula minéi bapesi na libota ya moto azwi bobatéli lolengé ya protection subsidiaire, ékopesa nguya ya kosala mosala.

Misala misusu mikangami na mibéko mpe esengi kokokisa mitindo ya diplômes mpe/to ya kozala falansé. Mokanda ya kofanda na mboka ya mbula zomi ey'épésamaki na département to na étando ya outre-mer okoki kosala na yango té na métropole.

■ Makoki ya komisalisa nzoto.

Wapi kokende kosalisa nzoto ? Tala éténi 4.4 « Kosalisa nzoto / Wapi kosalisa nzoto »

Ndengé nini kozwa lisalisi ya léta po na kosalisa nzoto ?

- **Soki naino osengi lisalisi ya léta te mpo na kolongono ya nzoto na CPAM (*assurance maladie na CMU complémentaire*) :**

Tala eteni 4.4. « Makoki ya komisalisa nzoto / » « Lolenge nini kozwa lisalisi ya leta mpo na kosalisa nzoto ? » mpo na koyeba ba nzela nini kolanda.

Mikanda kobakisa na bosengi na yo ya ébatéli po na kosalisa nzoto ézali :

- *récépissé préfecture épésaki yo bakoma na likolo « reconnu réfugié » to « a obtenu le bénéficiaire de la protection subsidiaire » ;*
- *attestation ya libota ya mwa tango soki ozali na bana ozali kobokola ;*
- *l'attestation ya ésika oyambaka mikanda/ofandaka soki ozali na yango.*
- **Soki osengaki liboso lisalisi ya léta mpo na kolongono ya nzoto na CPAM :**

Ozwaki attestation ya CPAM. Ebatéli ya léta ya yambo to *assurance maladie*, na ya kobakisama (*CMU complémentaire*) ndé ékobatéla yo soki osengaki yango. Kobosana té kotinda dossier ya sika ya *CMU complémentaire* sanza mibalé yambo yango ésuka (bakoma mokolo oyo CMU-C ekosuka na attestation).

Esengeli yo otinda na CPAM copie ya *récépissé* ya bosengi mokanda ya kofanda, na mikanda ya mbotama OFPRA épési yo.

Na sima okoyamba attestation ya sika na limelo ya *sécurité sociale* ya sika pé.

Okoki bongo kosenga na CPAM na yo kalati ya bokolongono ébengami « *carte Vitale* ». Kalati oyo ezali ya pamba, ekokitana na attestation ya makoki pé esengeli kolakisa yango na monganga to na lopitalo.

■ Mbongo ya lisalisi mpo na bato mpe mabota.

Soki okokokisi makambo nionso basengi, okoki kozwa mbongo ya bosungisi po na kolengele bomoi na yo (ndakisa RSA, litomba po na basali bazuaka lifuta moké, mbongo ya lisalisi pona ndako, to AAH), na bosungisi po na libota soki ozali na bana oyo ozali kobokola.

Bosungisi oyo ezali mbongo po na kosalisa yo mpo té ozala na mwa mosolo, to kobakisa na mosolo moké oyo ozali na yango, po na kosunga yo na kofuta mbongo ya ndako. Ezali pé pona kosunga yo na kosomba biloko, na tango ya mbotama ya mwana, kofuta basali bayé bazali kobatéla yé, po na kélasi, po na bokono (*handicap*), pe mingi penza po na bokengeli pe botéyi ya bana na yo.

Mbongo ya bosungisi pe ya bana épésamaka kaka sé na bato oyo bazali na mosolo ya mingi té. CAF na ba ndako ya mosolo misusu (*caisses d'allocations familiales et les caisses de mutualité sociale agricole*), moto epesaka mbongo ya lisalisi oyo na étando mobimba ya France.

Po na ba sangu misusu ya masalisi oyo pe kosenga yango, esengeli yo okendé na CAF ya ésika ofandaka to koyingela na internet (www.caf.fr ; www.msa.fr).

ANGELE : Po na kozwa RSA mpe litomba po na basali (*prime d'activité*), esengeli yo kosenga yango. Ba kososola makoki na yo sé na tango okozwa bobatéli lolengé ya kiréfugié to ya protection subsidiaire.

6.5. Kokende mobembo na mboka mopaya.

Soki bapési ya bobatéli pe olingi kokendé na mboka mopaya, okoki kosenga na préfectureya ésika ozali kofanda mokanda ya kokendé mobembo (*titre de voyage*).

Soki ozali réfugié, okozwa mokanda ya kokendé mobembo ya mbula mitano (5). Motuya okofuta ezali ya 45 euros.

Ozali na bobatéli lolengé ya protection subsidiaire, okozwa mokanda ya mbula moko éy'ébengami titre d'identité et de voyage. Motuya ya mpako okofuta ezali ya 40 euros.

Mikando oyo ya kokendé mobembo bakoki koyeisa yango sika na ba poste diplomatique pe consulaire ya France té. Yambo ya kokendé mobembo, esengeli kotala malamumu soki mokanda ya kokendé mobembo ékozala ya kokufa té tango nionso mobembo na yo ekowumela.

Soki mokanda na yo ya mobembo ekomi kokoma na suka tango ozali o libanda ya France (to soki obungisi to bayibi yo yango), esengeli yo okendé kotala bakonzi ya poste diplomatique to consulaire ya France na mboka épai wapi ozali po na bapésa yo *laissez-passer consulaire* oyo, na mokanda na yo ya bofandi na poto naino ékufi té, ékopesa yo nzela ya kozonga na France.

Soki ozali réfugié to ozali na bobatéli lolengé ya protection subsidiaire, mwana na yo ya moké, oyo azali kofanda na yo awa, mpe azali na bobatéli té lolenge ya ngunda, akoki kozwa mokanda ya kokendé mobembo ya mbula moko. Kofuta mpako ya 15 euros.

Soki okoki kokende na mboka na yo ?

Mikanda oyo ya kokende mobembo ékopesa yo nguya ya kokendé na mboka na yo te. Soki ozongi na mboka na yo, OFPRA ekoki kokanisa ete ozali lisusu na bobangi te mpe bakoki kosukisa bobatéli na yo (tala éténi 6.7).

Kasi, soki eloko esali esengeli yo okendé na mboka na yo (ndakisa liwa to bokono makasi ya ndeko na yo), okoki kosenga na préfecture épésa yo *sauf-conduit* ya sanza misato mpo na okendé na mboka na yo.

6.6. Bokomi moto wa ekolo France.

Soki bandiméli yo lokola réfugié, okoki mbala moko kosenga bapésa yo *nationalité française*.

Soki bandiméli yo lolengé ya *protection subsidiaire*, esengeli yo okokisa mbula mitano (5) ya bozali na yo na France po na kosenga *naturalisation*.

Esengeli yo pé okokisa mitindo misusu (ndakisa : koyéba koloba lopoto).

Esengeli yo okendé kotika dossier na yo na *plateforme* ya *naturalisation*.

6.7. Nsuka ya bobateli.

- ✓ **Bokosi** : soki émonani ké motindo oyo épésaki yo bobatéli ezwamamaki mpo obubaki lokuta, OFPRA ézali na nguya ya kosukisa bobatéli bapesaki yoprotection dont vous bénéficiez.
- ✓ **Okomi moto ya ékolo mosusu, yango ekopesa yo nguya babatéla yo pe bobatéli oyo bakonzi ya France bapesaki yo ekozala lisusu na ntina té**
- ✓ **Ozali lisusu na bobangi té na mboka na yo** : OFPRA ékoki kokanisa k’ozali lisusu na bobangi té na mboka na yo, pe bongo kosukisa bobatéli na yo, soki :
 - osali na bolingi mobembo na mboka na yo ;
 - okéi komona bakonzi ya mboka na yo ;
 - mbongwana monene pe éwumeli ya makambo étindaki bapesi bobatéle esalami.
- ✓ **Ba ntina ekoki kotinda bolongoli ya bobatéli** : OFPRA ékoki kolongola bobatéli na yo soki osalaki makambo ya mabé ébébisi bokimia, na tango ya bitumba to na bomoto, bobomi bato to makambo ya yauli épékisami na mitindo ya lisanga monene ya ba mboka (Nations Unies).
- ✓ **Bozali na yo na mboka oyo ékoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta** :
 - soki ozali *réfugié*, ba kosukisa bobatéli na yo soki :
 - ba ntina ezali ya kokanisa ke bozali na yo na mboka France ékoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta ;
 - ba katélaki yo étumbu na France, na moko ya ba mboka ya Union européenne, na Liechtenstein, na Suisse, na Norvège to na Islande soko po na obomaki bato (*crime*), soko po na likambo monéné oyo élakisi ezali ya *terrorisme* to oyo bakatéli étumbu ya mbula zomi ya boloko, pe bozali na yo ékobulinginya makasi mboka ya France ;
 - soki ozali na bobatéli lolengé ya *protection subsidiaire*, ba kosukisa bobatéli na yo soki bozali na yo na mboka oyo ékoki kobulinginya mitindo, bokengi to bokimia ya léta.

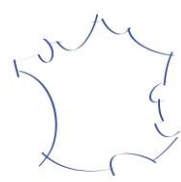
gDA²⁰²⁰

_____ Buku ya mayebisi mpo na mosengi ngunda na France

EBAKISELI : bisika wapi kokende

Batangi nyonso te

1. Na etando ya France

■ Ba biro ya minene

Office français de protection des réfugiés et apatrides (OFPRA)

201, rue Carnot
94 136 FONTENAY-SOUS-BOIS CEDEX
tél : 01 58 68 10 10
fax : 01 58 68 18 99
<http://www.ofpra.gouv.fr/>

Cour nationale du droit d'asile (CNDA)

35, rue Cuvier
93 558 MONTREUIL-SOUS-BOIS Cedex
tél : 01 48 10 40 00
fax : 01 48 18 41 97
<http://www.commission-refugies.fr/>

Office français de l'immigration et de l'intégration (OFII)

44, rue Bague
75 015 PARIS
tél : 01 53 69 53 70
fax : 01 53 69 53 69
<http://www.ofii.fr>

■ Mangomba ya molongo mobimba

Haut-Commissariat des Nations-Unies pour les Réfugiés (HCR) Représentation en France

7, rue Henri Rochefort
75017 PARIS
Tél. : +33 (0)1 44 43 48 58
Fax : +33(0)1 44 43 48 61
www.unhcr.fr/fr-fr

■ Mangomba

Association des chrétiens pour l'abolition de la torture (ACAT)

7, rue Georges Lardennois
75 019 PARIS
tél : 01 40 40 42 43 / fax : 01 40 40 42 44
<http://www.acatfrance.fr/>

Act'up

9, rue des Dunes
75 019 PARIS
tél : 01 75 42 81 25
<http://www.actupparis.org/>

ARDHIS

Centre LGBT Paris-Île-de-France,
63, rue Beaubourg, 75003 Paris
tél : 01 43 57 21 47
<https://ardhis.org/WP3/>

Amnesty International - section française

72-76, boulevard de la Villette
75 019 PARIS
tél : [01 53 38 65 65](tel:0153386565) / fax : 01 53 38 55 00
<http://www.amnesty.fr/>

Association Primo Lévi

107, avenue Parmentier
75 011 PARIS
tél : [01 43 14 88 50](tel:0143148850) / fax : 01 43 14 08 28
<http://www.primolevi.asso.fr/>

Association d'accueil aux médecins et personnels de santé réfugiés en France (APSR)

Hôpital Sainte Anne
1, rue Cabanis
75 014 PARIS
tél : 01 45 65 87 50 / fax : 01 53 80 28 19
<http://www.apsr.asso.fr>

Comité d'aide exceptionnelle aux intellectuels réfugiés (CAEIR)

43, rue Cambronne
75 015 PARIS tél : 01 43 06 93 02 / fax : 01 43 06 57 04

Centre d'action sociale protestant (CASP)

20, rue Santerre
75 012 PARIS
tél : 01 53 33 87 50 / fax : 01 43 44 95 33
<http://www.casp.asso.fr>

CIMADE - Service œcuménique d'entraide

91 rue Oberkampf
75011 PARIS tél : 01 44 18 60 50 / fax : 01 45 56 08 59
<http://www.cimade.org>

Comité médical pour les exilés (COMEDE)

Hôpital de Bicêtre
78, rue du Général Leclerc
BP 31
94 272 LE KREMLIN BICÊTRE
tél : 01 45 21 39 32 / fax : 01 45 21 38 41
<http://www.comede.org>

Croix rouge française

98 rue Didot,
75694 Paris Cedex 14 tél : 01 44 43 11 00
fax : 01 44 43 11 01

<http://www.croix-rouge.fr>

**Fédération des associations de soutien
aux travailleurs immigrés (FASTI)**

58, rue des Amandiers
75 020 PARIS
tél : 01 58 53 58 53 / fax : 01 58 53 58 43
<http://www.fasti.org>

Forum réfugiés

28, rue de la Baisse - BP 1054
69 612 VILLEURBANNE CEDEX
tél : 04 78 03 74 45/ fax : 04 72 97 05 81
<http://www.forumrefugies.org>

France Terre d'Asile (FTDA)

24, rue Marc Seguin
75 018 PARIS
tél : 01 53 04 39 99 / fax : 01 53 04 02 40
<http://www.france-terre-asile.org>

Groupe accueil solidarité (GAS)

17, place Maurice Thorez
94 800 VILLEJUIF
tél : 01 42 11 07 95 / fax : 01 42 11 09 91
<http://www.gas.asso.fr/>

**Groupe d'information et de soutien
des immigrés (GISTI)**

3, villa Marcès
75 011 PARIS
tél : 01 43 14 60 66 / fax : 01 43 14 60 69
<http://www.gisti.org>

Ligue des droits de l'homme (LDH)

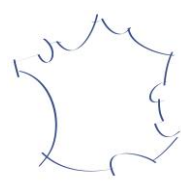
138, rue Marcadet
75 018 PARIS
tél : 01 56 55 50 10 / fax : 01 56 55 51 21
<http://www.ldh-france.org>

Mouvement contre le racisme et pour l'amitié entre les peuples (MRAP)

43, boulevard Magenta
75 010 PARIS
tél : 01 53 38 99 99 / fax : 01 40 40 90 98
<https://www.mrap.fr/>

Secours catholique CEDRE

23, boulevard de la Commanderie
75 019 PARIS
tél : 01 48 39 10 92 / fax : 01 48 33 79 70
<http://www.secours-catholique.asso.fr>

Service national de la pastorale des migrants (SNPM)

58, avenue de Breteuil

75007 PARIS tél : 01 73 36 69 47

<https://migrations.catholique.fr/>

2. Bisika ya pembeni

■ Bisika ya boyambi bosengi ngunda

AUVERGE-RHONE-ALPES

- Isère
12 Place de Verdun, 38000 Grenoble
- Puy-de-Dôme
18 Boulevard Desaix, 63000 Clermont-Ferrand
- Rhône
106 rue Pierre Corneille, 69003 Lyon

BOURGOGNE-FRANCHE-COMTE

- Côte-d'Or
51 rue de la Préfecture, 21041 Dijon
- Doubs
8 bis rue Charles Nodier, 25035 Besançon
- Saône-et-Loire
196 rue de Strasbourg, 71000 Mâcon

BRETAGNE

- Ille-et-Vilaine
3 av. de la Préfecture, 35026 Rennes

CENTRE

- Loiret
181 rue de Bourgogne, 45042 Orléans

GRAND-EST

- Marne
38 rue Carnot, 51036 Châlons-en-Champagne
- Moselle
9 rue de la Préfecture, 57000 Metz
- Bas-Rhin
5 place de la République, 67073 Strasbourg
- Haut-Rhin
7 rue Bruat 68020 Colmar

HAUTS DE FRANCE

- Nord
12/14 rue Jean Sans Peur, 59039 Lille
- Oise
1 place de la Préfecture, 60000 Beauvais

ILE-DE-FRANCE

- Paris
92 boulevard Ney, 75018 Paris
- Seine-et-Marne
12 rue des Saints Pères, 77000 Melun
- Yvelines
1 rue Jean Houdon, 78000 Versailles
- Essonne
Boulevard de France, 91000 Evry
- Hauts-de-Seine
167-177 avenue Joliot Curie, 92000 Nanterre
- Seine-Saint-Denis
13 rue Marguerite Yourcenar, 93000 Bobigny
- Val-de-Marne
13/15 rue Claude Nicolas Ledoux, 94000 Créteil
- Val-d'Oise
5 avenue Bernard Hirsch, 95010 Cergy-Pontoise

NORMANDIE

- Calvados
Rue Daniel Huet, 14038 Caen
- Seine-Maritime
7 place de la Madeleine, 76000 Rouen

NOUVELLE-AQUITAINE

- Gironde
2 esplanade Charles de Gaulle, 33000 Bordeaux
- Vienne
Bâtiment Haussmann, Impasse des Ecosais, 86000 Poitiers
- Haute-Vienne
19 rue Cruveilhier, 87000 Limoges

OCCITANIE

- Haute-Garonne
1 place Saint-Etienne, 31038 Toulouse
- Hérault
34 place des Martyrs de la résistance, 34000 Montpellier

PROVENCE-ALPES-COTE D'AZUR

- Alpes-Maritimes
17 bd du Mercantour 06200 Nice
- Bouches-du-Rhône
66 bis Rue Saint-Sébastien, 13006

PAYS-DE-LA-LOIRE

- Loire-Atlantique
6 quai Ceineray, 44035 Nantes
- Maine-et-Loire
Place Michel Debré, 49934 Angers

OUTRE-MER (services « asile » des préfetures)

- Martinique
Rue Victor Sévère, 972000 Fort-de-France
- Guadeloupe
Grand camp, Immeuble situé à côté de la SIG, 97139 Abymes
- Guyane
23 rue Arago, 97300 Cayenne
- La Réunion
6 rue des Messageries, CS 51079 97404 Saint Denis Cedex
- Mayotte
BP 979 97600 Mamoudzou.

■ Préfectures

ALSACE

- Haut-Rhin
7, rue Bruat, 68 020 Colmar
- Bas-Rhin
5, place de la République, 67 073 Strasbourg

AQUITAINE

- Gironde
2, esplanade Charles de Gaulle,
33 000 Bordeaux
- Dordogne
2, rue Paul Louis Courier, 24 000 Périgueux
- Landes
24, rue Victor Hugo, 40 021 Mont-de-Marsan
- Lot-et-Garonne
Place de Verdun, 47 920 Agen
- Pyrénées-Atlantiques
2, rue du maréchal Joffre, 64 021 Pau

AUVERGNE

- Puy-de-Dôme
18, boulevard Desaix,
63 000 Clermont-Ferrand
- Allier
2, rue Michel de l'Hospital, 03 000 Moulins
- Cantal
2, cours Monthyon, 15 000 Aurillac
- Haute-Loire
6, avenue du Général de Gaulle
43 000 Le Puy-en-Velay

BOURGOGNE

- Saône-et-Loire
196, rue de Strasbourg, 71 000 Mâcon
- Nièvre
40, rue de la Préfecture, 58 000 Nevers

- Yonne
Place de la Préfecture, 89 000 Auxerre
- Côte d'Or
53, rue de la Préfecture, 21 041 Dijon

BRETAGNE

- Ille-et-Vilaine
3, avenue de la Préfecture, 35 026 Rennes
- Côtes d'Armor
1, place Général de Gaulle, 22 000 Saint-Brieuc
- Finistère
42, boulevard Dupleix, 29 000 Quimper
- Morbihan
24, place de la République, 56 000 Vannes

CENTRE

- Loiret
181, rue de Bourgogne, 45 042 Orléans
- Cher
Place Marcel Plaisant, 18 000 Bourges
- Eure-et-Loir
Place de la République, 28 000 Chartres
- Indre
Place de la Victoire et des Alliés,
36 000 Châteauroux
- Indre-et-Loire
15, rue Bernard Palissy, 37 925 Tours
- Loir-et-Cher
Place de la république, 41 000 Blois

CHAMPAGNE-ARDENNE

- Ardennes
Esplanade du Palais de Justice,
08 000 Charleville-Mézières
- Aube
2, rue Pierre Labonde, 10 000 Troyes
- Haute-Marne
89, rue Victoire de la Marne,
52 011 Chaumont

- Marne
38, rue Carnot,
51 036 Châlons-en-Champagne

FRANCHE-COMTE

- Doubs
8, bis Rue Charles Nodier, 2 5035 Besançon
- Jura
8, rue de la Préfecture, 3 9000 Lons-le-Saunier

- Haute-Saône
1, rue de la Préfecture, 70 013 Vesoul
- Territoire de Belfort
Place de la République, 90 000 Belfort

GUADELOUPE

- Palais d'Orléans, Rue Lardenoy,
97 109 Basse-Terre 97109, Guadeloupe

ILE-DE-FRANCE

- Paris : 92, boulevard Ney, 75 018 Paris
- Seine-et-Marne
12, rue des Saints Pères, 77 000 Melun
- Yvelines
1, rue Jean Houdon, 78 000 Versailles
- Essonne
Boulevard de France, 91 000 Evry
- Hauts-de-Seine
167-177, avenue Frédéric et Irène Joliot Curie, 92 000 Nanterre
- Seine-Saint-Denis
1, esplanade Jean Moulin, 93 007 Bobigny
- Val-de-Marne
21-29, avenue du Général De Gaulle,
94 038 Créteil cedex
- Val d'Oise
5, avenue Bernard Hirsch, 95 010 Cergy-Pontoise

LANGUEDOC-ROUSSILLON

- Hérault : 34, place des Martyrs de la résistance, 34 000 Montpellier
- Aude : 52, rue Jean Bringer,
11 000 Carcassonne
- Gard : 10, avenue Feuchères, 30 000 Nîmes
- Lozère : rue du faubourg Montbel,
48 005 Mende
- Pyrénées-Orientales : 120, avenue Emile Roudayre, 66 000 Perpignan

LIMOUSIN

- Corrèze : 1, rue Souham, 19 000 Tulle
- Creuse : 4, place Louis Lacrocq, 23 000 Guéret
- Haute-Vienne : 1, rue de la Préfecture,
87 000 Limoges

LORRAINE

- Moselle : 9, place de la Préfecture
570 00 Metz
- Meuse
40, rue du Bourg, 55 000 Bar-le-Duc
- Meurthe-et-Moselle
1, rue Préfet Claude Erignac, 54 000 Nancy
- Vosges : Place Foch, 88 026 Epinal

MIDI-PYRENEES

- Haute-Garonne
1, place Saint-Étienne, 31 038 Toulouse
- Ariège
2, rue de la préfecture Préfet Claude Erignac, 09 000 Foix
- Aveyron
7, place Général de Gaulle, 12 000 Rodez
- Gers
7, rue Arnaud de Moles, 32 000 Auch
- Lot
Cité Bessières, Rue Pierre Mendès France, 46000 Cahors
- Hautes-Pyrénées
Place du Général de Gaulle, 65 000 Tarbes
- Tarn
Place de la Préfecture, 81 013 Albi
- Tarn-et-Garonne
2, allée de l'Empereur, 82 013 Montauban

NORD-PAS-DE-CALAIS

- Nord
12/14, rue Jean sans Peur, 59 039 Lille
- Pas-de-Calais
9, esplanade Jacques Vendroux, 62 100 Calais

BASSE-NORMANDIE

- Calvados
Rue Daniel Huet, 14 038 Caen cedex 09
- Manche
Place de la Préfecture, 50 002 Saint-Lô
- Orne
39, rue Saint-Blaise, 61 018 Alençon

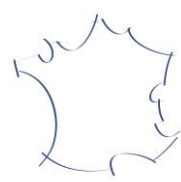
HAUTE-NORMANDIE

- Seine-Maritime
7, place de la Madeleine, 76 000 Rouen
- Eure
Boulevard Georges Chauvin, 27 000 Evreux

PAYS DE LOIRE

- Loire-Atlantique
6, quai Ceineray, 44 035 Nantes
- Vendée
29, rue Dellile, 85 009 La Roche-sur-Yon
- Maine-et-Loire
Place Michel Debré, 49 934 Angers
- Mayenne
46, rue Mazagran, 53 015 Laval
- Sarthe
Place Aristide Briand, 72 041 Le Mans

PICARDIE

- Oise
1, place de la Préfecture, 60 000 Beauvais
- Aisne
27, rue Paul Doumer, 02 000 Laon
- Somme
51, rue de la République, 80 000 Amiens

POITOU-CHARENTES

- Charente
7-9, rue de la Préfecture, 16 023 Angoulême
- Charente-Maritime
38, rue Réaumur, 17 000 La Rochelle
- Deux-Sèvres
4, rue Duguesclin, 79 099 Niort
- Vienne
7, place Aristide Briand, 86 000 Poitiers

PROVENCE-ALPES-COTE-D'AZUR

- Bouches-du-Rhône
66 bis, rue Saint-Sébastien, 13 006 Marseille
- Vaucluse :
28, boulevard Limbert, 84 000 Avignon
- Alpes-Maritimes
147, boulevard du Mercantour, 06 200 Nice
- Alpes-de-Haute-Provence
Avenue Demontzey, 04 002 Digne les Bains
- Hautes-Alpes
28, rue Saint-Arey, 05 000 Gap
- Var
Boulevard du 112e régiment d'infanterie,
83 070 Toulon

RHONE-ALPES

- Isère
12, place de Verdun, 38 000 Grenoble
- Savoie
Château des Ducs de Savoie,
73 018 Chambéry
- Haute-Savoie
Rue Louis Revon, 74 000 Annecy
- Rhône
106, rue Pierre Corneille, 69 003 Lyon
- Ain
4,5 avenue Alsace Lorraine, 01 012 Bourg en Bresse
- Ardèche
5, rue pierre Filliat, 07 000 Privas
- Drôme
3, boulevard Vauban, 26 000 Valence
- Loire
2, rue Charles de Gaulle, 42 022 Saint-Etienne

■ Ba biro ya botali makambo ya bapaya na bituka (OFII)

Direction centrale
44, rue Bague
75 732 Paris Cedex 15
tél : 01 53 69 53 70

Amiens (02, 60, 80)
275, rue Jules Barni – Bât. D
80 000 Amiens
tél : 03 22 91 28 99 / amiens@ofii.fr

Besançon (25, 70, 39, 90)
3, avenue de la Gare d'Eau
25 000 Besançon
tél : 03 81 25 14 39 / besancon@ofii.fr

Bobigny (93)
13, rue Marguerite Yourcenar
93 000 Bobigny
tél : 01 49 72 54 00 / Seine-saint-denis@ofii.fr

Bordeaux (24, 33, 40, 47, 64)
55, rue Saint Sernin,
33 002 Bordeaux Cedex
tél : 05 57 14 23 00 / bordeaux@ofii.fr
Caen (14, 50, 61)
Rue Daniel Huet
14 038 Caen Cedex 9
tél : 02 31 86 57 98 / Caen@ofii.fr

Cayenne (973)
17/19, rue Lalouette BP 245
97 325 Cayenne
tél : 05 94 37 87 00 / cayenne@ofii.fr

Cergy (95)
Immeuble « Ordinal » Rue des Chauffours,
95 002 Cergy Pontoise Cedex
tél : 01 34 20 20 30 / cergy@ofii.fr

Clermont-Ferrand (03, 15, 63, 43)
1, rue Assas
63 033 Clermont Ferrand
tél : 04 73 98 61 34 / Clermont-ferrand@ofii.fr

Créteil (91, 94)

13/15, rue Claude Nicolas Ledoux
94 000 Créteil
tél : 01 41 94 69 30 / creteil@ofii.fr

Dijon (21, 58, 71, 89)
Cité administrative Dampierre
6, rue du Chancelier de l'Hospital
21 000 Dijon
tél : 03 80 30 32 30 / dijon@ofii.fr

Grenoble (74, 38, 73)
Parc Alliance - 76, rue des Alliés
38 100 Grenoble
tél : 04 76 40 95 45 / grenoble@ofii.fr

Lille (59, 62)
2, rue de Tenremonde
59 000 Lille
tél : 03 20 99 98 60 / lille@ofii.fr

Limoges (23, 19, 87)
19, rue Cruveihier
87 000 Limoges
tél : 05 55 11 01 10 / limoges@ofii.fr

Lyon (01, 07, 26, 42, 69)
7, rue Quivogne
69 286 Lyon Cedex 02
Tél : 04 72 77 15 40 / Lyon@ofii.fr
Marseille (13, 20, 04, 05, 83, 84)
61, boulevard Rabatau
13 295 Marseille Cedex 08
tél : 04 91 32 53 60 / Marseille@ofii.fr

Antenne Mayotte OFII (976)
N15 Espace Corallium, RN1 – CS 80058 Kaweni, 97 600 Mamoudzou
tél : 02 069 62 23 54 / mayotte@ofii.fr

Melun (77)
2 bis, avenue Jean Jaurès
77 000 Melun
tél : 01 78 49 20 00 / Melun@ofii.fr

Metz (54, 55, 57, 88)
2, rue Lafayette
57 000 Metz
tél : 03 87 66 64 98 / metz@ofii.fr

Montpellier (30, 34, 48, 66)
Le Régent - 4, rue Jules Ferry
34 000 Montpellier

tél : 04 99 77 25 50 / montpellier@ofii.fr

Montrouge (92, 78)
221, avenue Pierre Brossolette
92 120 Montrouge
tél : 01 41 17 73 00 / Montrouge@ofii.fr

Nantes (44, 53, 49, 72, 85)
93 bis, rue de la Commune de 1871
44 400 Rezé
tél : 02 51 72 79 39 / nantes@ofii.fr

Nice (06)
Immeuble SPACE- Bât. B
11, rue des Grenouillères
06 200 Nice
tél : 04 92 29 49 00 / nice@ofii.fr

Orléans (18, 28, 36, 37, 45, 41)
4, rue de Patay
45 000 Orléans
tél : 02 38 52 00 34 / orleans@ofii.fr

Paris (75)
48, rue de la Roquette
75 11 Paris
tél : 01 55 28 19 40 / paris@ofii.fr

Pointe-à-Pitre (971, 972)
Immeuble Piazza - Boulevard Chanzy
97 110 Pointe à Pitre
tél : 05 90 90 01 83 / guadeloupe@ofii.fr

Poitiers (16, 17, 79, 86)
86, avenue du 8 Mai 1945
86 000 POITIERS
tél : 05 49 62 65 70 / reims@ofii.fr

Reims (08, 10, 51, 52)
26/28, rue Buirette
51 100 Reims
tél : 03 26 36 97 29 / reims@ofii.fr

Rennes (22, 29, 35, 56)
8, rue Jean Julien Lemordant
35 000 Rennes
tél : 02 99 22 98 60 / rennes@ofii.fr

La Réunion (974)
Préfecture de la Réunion, Place du Barachois
97 405 Saint Denis Cedex
tél : 02 62 40 75 69 / ofii-reunion@ofii.fr

Rouen (27,76)
Immeuble Montmorency 1
15, place de la Verrerie
76 100 Rouen
tél : 02 32 18 09 94 / rouen@ofii.fr

Strasbourg (67,68)
4, rue Gustave Doré - CS 80115
67 069 Strasbourg Cedex
tél : 03 88 23 30 20 / strasbourg@ofii.fr

Toulouse (09, 12, 19, 23, 32, 31, 65, 87, 46, 81, 82)
7, rue Arthur Rimbaud, CS 40310
31 203 Toulouse Cedex2
tél : 05 34 41 72 20 / toulouse@ofii.fr